

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਨਿਊਜ਼ਚੈਨਲ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 304, ਮਿਤੀ : 30 ਮਈ ਤੋਂ 05, 2025 ਜੂਨ ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਉਪਕਾਰ ਦੀ ਮੂਰਤ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Pritpal Kaur

CEO, Preetnama Media Group

PREETNAMA
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media

PREETNAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR: PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

+1 201-312-4180 +1 917-328-8436

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮਿਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਨਾਨਕ ਮਾਰੈ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
Dyal Singh Vohra

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਆਸਾੜ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨਾ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੁਹਾਦਤ
ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Harcharan Singh Gulati

(General secretary)

Gurudwara Guru Nanak Darbar

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ
ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਵੇਹਰਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ
ਕੁਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ
ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਡਾਵਰਾ ਲੰਗਰ ਇੰਚਾਰਜ

11 N Broadway, Hicksville, NY 11801

Tel : 516-933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਆਸਾੜ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨਾ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
Kanshi Kapoor

ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਆਸਾੜ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨਾ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ
ਸ਼ਹਾਦਤ
ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Balbeer Singh Pahwa

ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

ਖੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
Santokh Singh Bajaj

ਖਜਾਨਚੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Tirlok Singh Vohra

ਸੇਵਾਦਾਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Ujagar Singh Dawra

ਲੰਗਰ ਇੰਚਾਰਜ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ
ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Harbans Singh Vohra

ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ,
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਿੱਕਸਵਿਲ

Gurudwara Guru Nanak Darbar

11N. Broadway, Hicksville, NY 11801, Tel (516) 933-4878

ਆਸਾੜ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨਾ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ

ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ
ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ
ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਮੇਟੀ

Baba Makhan Shah
Lubana Sikh Center

113-10 101st Ave, South Richmond Hill, NY 11419

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ
ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ

(ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਚੇਅਰਮੈਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਿਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲਾ

(ਸਰਪ੍ਰਸਤ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ
9530 118th St, South Richmond Hill, NY 11419, United States

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਿਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਿਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ
(ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੈਦ

(ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਡਿੱਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀਂ ਤੁਧੁ ਜੇਹਿਆ
ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੋਜ ਸੰਗੋਵਾਲ
ਹੈਂਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ
ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ਼

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੈਦ

(ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ

ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਾਲਪੁਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਬਾਣੀ ਰਚੇਤਾ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਮਾਸਟਰ ਨਾਰੰਗ ਸਿੰਘ
(ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਿੱਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ
(ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀ
ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ

ਪ੍ਰਣਾਮ

ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੰਮੇ (ਕੈਸ਼ੀਅਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ
ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ
ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ

ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

Lakhwinder Singh Nadala

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ ਮਾਸਟਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ

(ਲੀਗਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ
ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਬਾਣੀ ਰਚੇਤਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਰਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਰਾ

(ਚੇਅਰਮੈਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਗੋਵਾਲ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ
9530 118th St, South Richmond Hill, NY 11419, United States

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਰੰਗਪੁਰ
(ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ
ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ

ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਜਾਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨਾਲ 'ਬਣਦੇ-ਵਿਗੜਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ' ਕਿਵੇਂ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 89 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 5 ਵਜੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਏ ਹਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਢੀਂਡਸਾ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬੀਮਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਉਭਾਵਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਜਨਮ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1936 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਢੀਂਡਸਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ 2019 ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਦਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣਦੇ-ਵਿਗੜਦੇ ਰਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ
ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਇਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਗ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਹਮਪੁਰਾ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟਕਸਾਲੀ ਦੇ ਰਲੇਵੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪਰ 2017 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ। ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ

ਗਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਲੜੀਆਂ ਪਰ ਕੋਈ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਯੁਕਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ 2024 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਮੁੜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵਿਚਾਲੇ ਫੇਰ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਗਾਥੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਡਿਓਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਾਲਾ ਚੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬਰਫਾਂ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਖ਼ਤ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਸੇਵਾ ਸਿਹਤ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਨਿਭਾਈ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਫੋਰਟਿਸ

ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਏ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਢੀਂਡਸਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਏ ਸ਼ੋਕ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤੜਫ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰ ਗਏ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਪਾਏ ਸ਼ੋਕ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ, "ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਾਵਾਕਫ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਿਲਕੁਲ ਬੌਧਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।" "ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੋ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਜਾਣਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਚ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਚ ਤੈਅ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤੜਫ ਦਿਲ ਚ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰ ਗਏ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ।"

ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਐਕਸ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ, "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਤਭੇਦ ਰਹੇ ਹੋਣ ਪਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ? ਬਖਸ਼ੇ।

ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਫਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2022 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੀਬੀਸੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਚਰਨਜੀਵ ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਬੈਠਦੇ ਸਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਨਾਲਾ ਮੁਤਾਬਕ, "ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਉਭਾਵਾਲ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਾਭ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1936 ਨੂੰ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ।" ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਮਹਿਜ਼ ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਬਡਰੂਖਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਸੰਗਰੂਰ ਤੱਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਤਾਲੀਮ ਦਿਵਾ ਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਧਨੌਲਾ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ। ਹਲਕਾ ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ 1977 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣਕੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਡ ਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਤਿੰਨਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁੜ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਢੀਂਡਸਾ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਤੇ 1985 ਵਿੱਚ ਸੁਨਾਮ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣੇ ਗਏ। 1986 ਵਿੱਚ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲੈਕ ਬੰਡਰ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸੁੱਖ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਵੱਖਰੇ ਧੜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਮੁੜ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਵੱਕਾਰੀ ਰੁਤਬਾ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਦਰ ਧੜੇਬੰਦਕ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਢੀਂਡਸਾ 1997 ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ 'ਚ ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ ਚੋਣ ਨਾ ਜਿੱਤ ਸਕੇ। ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਫਿਰ 1999 ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਅਤੇ 2004 ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕੀਤੀ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਢੀਂਡਸਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ @ਤੇ ਦੁੱਖ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਬ 'ਹ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ। ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਬ 'ਹ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਅਰਸਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ @ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਜੀ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਨਾਲ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ, ਇੱਕ ਮਾਣਯੋਗ

ਨੇਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਦਿਲੀ ਹਮਦਰਦੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। -ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ ਉੱਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਤਹਿ ਦਿੱਲੋਂ ਹਮਦਰਦੀ। ਅਸੀਂ ਛੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸੂਬੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘਟਨਾਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖ਼ਲਾਅ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ।

INDIE FILM FESTIVAL AWARDS

50+ FILMS

EARLY BIRD 25% OFF CODE EB25

JUNE 2-5 2025
QUAD CINEMA 13 W 34 ST. NYC

CLICK THE LINK TO BUY ~~THE~~ TICKETS

FOR MORE INFORMATION
www.IndieFilmFestivalAwards.org

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਤੀਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

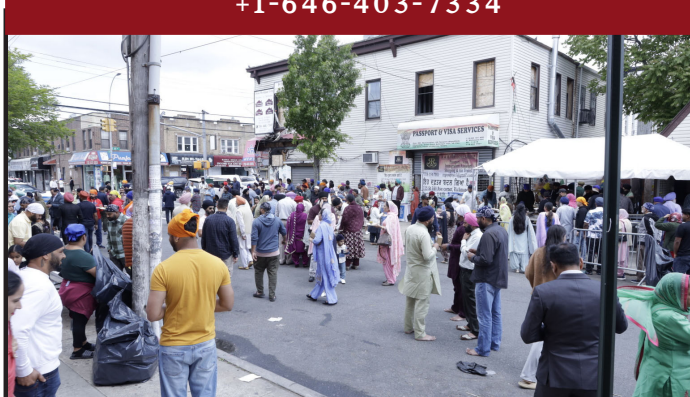
ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਰਿਚਰਡ ਹਿੱਲ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਰਾੜ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਥ ਰਤਨ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਜਾਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਪਿਹੋਵਾ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਹੋਵਾ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਹੋਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਹਾਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਾਗੀਰ ਸਿੰਘ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈ ਸਭਾ ਪਿਹੋਵਾ ਹਰਿਆਣਾ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਿਹੋਵਾ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲੜਵਾਲ, ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਂਡ ਗੁੰਬੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਹੋਂਡ ਗੁੰਬੀ ਗਿਆਨੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤਲਵੰਡੀ ਮਾਂਗੇ ਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਥਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਡਾਣਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀਰ ਰਸ ਵਾਰਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀਰਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਬਾਹਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ ਵਰਗੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਗਰ ਵੀ ਛੱਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਛੋਲੇ ਭਰੂਰੇ, ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ, ਗੋਲ ਗੱਪੇ, ਦੁਆਣਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੇ ਬਾਬੂਬੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹਾਲ ਮਹਾਂਪੰਜਾਬ ਨਿਉਜਪੋਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀ ਜੇ ਸਟੂਡੀਓ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਜ ਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਕਾਲੀ, ਟੋਨੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਜੇ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਨੀਟਾ ਮੁਲਤਾਨੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜਾ ਆਦਿ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਨੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਭ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਪਨੇ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਗੇ। ਸਾਨੂੰ ਅਪਨੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਅਪਨੀਆਂ ਖੇਡਾਂ, ਅਪਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ ਮਹਾਂਪੰਜਾਬ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਨੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਤੀਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਤਸਵੀਰਾਂ : ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ
+1-646-403-7334

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 305

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 MAY TO 05 JUNE, 2025

INDIE FILM FESTIVAL AWARDS
NON-PROFIT ORGANIZATION

**YOU ARE CORDIALLY INVITED TO
OPENING CEREMONY**

GUEST OF HONORS

Hon. Eric Adams
Mayor of
City of New York

Hon. Binay Pradhan
Consul General
of India, New York

Hon. Ramdas Athawale
Social Justice and
Empowerment Minister

Hon. Navneet Sehgal
Chairman of
Prasar Bharati

JUNE 2, 2025 AT 6:45 PM
QUAD CINEMA
34 W 13th Street, New York, NY 10011

Jeff Wallner
Actor/Producer

Lulu Lopez
Actor/Brand Amb.

Piya - Jyoti Kachroo
Emcee

INVITE ONLY

RSVP: 917-215-1491
www.IndieFilmFestivalAwards.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਜਪਉ ਜਿਨ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ।
ਵਿਹਿ ਸੰਕਟ ਜੇਨਿ ਗਰਬ ਨਾ ਆਯਉ ॥

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ

95-30-118 ਸਟਰੀਟ, ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ, ਨਿਊਯਾਰਕ 11419

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ
ਦਿਹਾੜਾ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ
ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਹੋਤੀ ਮਰਦਾਨ ਵਾਲੇ, ਤੀਨਾ ਮਹਾ
ਪੁਰਸ਼ਾ ਦੀ ਮਿਠੀ ਪਿਆਰੀ ਯਾਦ ਤੇ

ਬਰਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ
ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ
ਵੱਲੋਂ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
30 ਮਈ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
1 ਜੂਨ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9:30 ਵਜੇ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਜਥੇ, ਕਥਾ ਵਾਚਕ, ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਤੇ ਛਾਤੀ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਅਤੇ ਬਬਰਿਆਂ ਲਈ ਝੁਲੇ ਆਦਿ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ

ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ਾਂ ਮਹਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਫ਼ੀਸਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ।

ਵੱਲੋਂ <<< ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਯੂ.ਐਸ.ਏ >>>

ਚੇਅਰਮੈਨ: ਮਾਸਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ, ਵਾਇਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾਹ
ਸਰਪ੍ਰਸਤ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਬਾਬੂ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਖਲੀਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ, ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਾਬੂ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੱਲਾ
ਪੈਟਰਨ: ਬਾਵਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਪੀ । ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹਸਨਪੁਰ, ਹਰਭੋਜ ਸਿੰਘ ਕੰਗ

ਪ੍ਰਧਾਨ: ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪਿਰੋਵਾ -1 917 299 0689 ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ -1 917 417 2956 ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ: ਗਿਆਨੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

AWARD CEREMONY

ELEVATE YOUR EXPERIENCE IN STYLE

INDIE FILM FESTIVAL AWARDS STAR PRESENTER

Jade Shenker
Hit Show
"Owning Manhattan"

Jeff Wallner
Producer/Actor

Tania Rubis
Celebrity TV Host

Simran Ahuja
Miss. India, Actress

Amir Arison
Hollywood Actor

Lulu Lopez
Hollywood Actor/Model

Date: June 5, 2025, Time 6:30 PM

Frederick O. Rose Auditorium 41 Cooper Sq. New York, NYC

Ticket \$100, \$75, \$50

Click the given link to buy ticket

www.IndieFilmFestivalAwards.org

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180**PRITPAL KAUR**
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

Joga Singh

Jaswinder Singh New Jersey

Mindi Manak
New York

Jagjit Singh Dasuya

Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago

G. S Singh Punjab

Sujan Nag, USA

Dr. Jagdeep Dhimaan, India

Sarabjit Kaur Punjab

Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,Sunil Kumar Gund
(Journalist) IndiaRaj Rani
Video editorJagmeet Kaur
97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼

ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ (ਓਈਸੀਡੀ) ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 2024 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ (ਐਫਡੀਆਈ) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਐਫਡੀਆਈ ਜੋ 2020 ਵਿੱਚ 64.36 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। 2021 ਵਿੱਚ ਇਹ 44.73 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 2022 ਵਿੱਚ 49.94 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 2023 ਵਿੱਚ 28.08 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 2024 ਵਿੱਚ 27.61 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ 2020 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 43 ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਕਿਉਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇ ਸਾਡੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਜਾਂ ਖਿੱਤੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਣੂ ਟਕਰਾਅ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ- ਪਹਿਲਾ, ਨਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਆਮਦ (ਮਸਲਨ, ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਸਿੱਧਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼); ਦੂਜਾ, ਪੁੰਜੀ ਵਾਪਸੀ (ਰਿਟਰਨ ਓਨ ਟੋ ਨ) ਜਾਂ ਅਪਨਿਵੇਸ਼ (ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ 'ਚੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੇਚਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ); ਤੀਜਾ, ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ (ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਐਫਡੀਆਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਨਾ ਕਿ ਲਾਭਾਂਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ)।

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਗਰਗ

ਸਨਅਤੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਪਾਰ ਹੁਲਾਰਾ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਪੀਆਈਆਈਟੀ) ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਐਫਡੀਆਈ ਸਟਾਕ (ਜਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਨ 2000 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ) ਹੁਣ 1 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (ਖਰਬ) ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਆਰਥੀਆਈ ਮੁਤਾਬਿਕ, 2023-24 ਵਿੱਚ ਐਫਡੀਆਈ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦ (ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਕਮਾਈ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਣੇ) 70.94 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਰੀਪੈਟਰੀਏਸ਼ਨ ਐਫਡੀਆਈ ਦਾ ਅਪਨਿਵੇਸ਼ 44.47 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਸਲ ਪੁੰਜੀ ਆਮਦ ਨਵਾਂ ਸਿੱਧਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ 26.47 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਡੀਪੀਆਈਆਈਟੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ (2023-24 ਵਿੱਚ) ਮੁਤਾਬਿਕ, ਰੀਟਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਐਫਡੀਆਈ 19.77 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 51.17 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਨਕਦ ਆਮਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ (ਭਾਵ, 70.94 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਮਨਫੀ 19.77 ਅਰਬ ਡਾਲਰ)। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਪਨਿਵੇਸ਼ ਜਾਂ ਰੀਪੈਟਰੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੇ 44.47 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਕਦ ਆਮਦ ਮਹਿਜ਼ 6.70 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਰਕਮ ਹੈ। ਡੀਪੀਆਈਆਈਟੀ ਅਤੇ ਆਰਥੀਆਈ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 2020-21, 2021-22, 2022-23 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਨਕਦ ਐਫਡੀਆਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 37.99 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 36.88 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 22.90 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 6.70 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੁੱਧ ਨਕਦ ਐਫਡੀਆਈ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰੀਟਰਨਡ ਜਾਂ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਮਾਈ ਐਫਡੀਆਈ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 16.94 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 19.35 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 19.12 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 19.77 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਫਡੀਆਈ ਦੀ ਆਮਦ 2020-21 ਵਿੱਚ 81.97 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2021-22 ਵਿੱਚ 84.84 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਘਾਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ 2022-23 ਵਿੱਚ ਇਹ 71.36 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 2023-24 ਵਿੱਚ 70.94 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਪੈਮੈਂਟਸ/ਅਪਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਨਕਦ ਐਫਡੀਆਈ ਆਮਦ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2020-21 ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੀਪੈਮੈਂਟਸ/ਅਪਨਿਵੇਸ਼ 27.05 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 2021-22 ਵਿੱਚ 28.61 ਅਰਬ ਡਾਲਰ, 2022-23 ਵਿੱਚ 29.35 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 2023-24 ਵਿੱਚ 44.47 ਅਰਬ ਡਾਲਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਸਨ। 2024-25 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ੁੱਧ ਨਵੇਂ ਨਕਦ ਐਫਡੀਆਈ ਆਮਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਡੀਪੀਆਈਆਈਟੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਪਰੈਲ ਦਸੰਬਰ 2024-25 ਕੁੱਲ 62.48 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਐਫਡੀਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 16.87 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼/ਰੀਟਰਨਡ ਕਮਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਸਨ। ਆਰਥੀਆਈ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰੀਪੈਟਰੀਏਸ਼ਨ/ਅਪਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ 44 ਅਰਬ ਡਾਲਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ (2023-24 ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਗਭਗ 44.47 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ)। ਐਫਡੀਆਈ ਦੇ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਕੇ ਕੁੱਲ ਐਫਡੀਆਈ ਆਮਦ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਸਿਰਫ 18.49 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਬਰਕਰਾਰ/ਮੁੜ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ 16.87 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਐਫਡੀਆਈ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਨਗਦ ਐਫਡੀਆਈ 2024-25 ਦੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1.61 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ 2025 ਦਾ ਆਰਥੀਆਈ ਡੇਟਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ/ਅਪਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਤੇਜ਼ੀ ਰਹੀ। ਇਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ 2024-25 ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੁੱਲ ਨਵੀਂ ਨਗਦ ਐਫਡੀਆਈ ਦੀ ਆਮਦ ਨੈਗੇਟਿਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਫਡੀਆਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਚਾਰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਤਸਵੀਰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ (ਪੀਐਲਆਈ), ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਚੀਨ+1 ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੀ ਐਫਡੀਆਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣਗੇ, ਪਰ ਇਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਏ। 'ਐਪਲ' ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਐਫਡੀਆਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਫਡੀਆਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਪੂਰਬੀ-ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਦੂਜਾ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਰੇਲਵੇ, ਹਾਈਵੇਅਜ਼ ਤੇ ਬੀਐਸਐਨਐਲ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜੁਟਾ ਸਕੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ। ਤੀਜਾ, ਭਾਰਤ ਨੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਟੈਰਿਫ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਘੱਟ ਨਿਵੇਸ਼-ਹਿੱਤਕਾਰੀ ਮੁਲਕ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਅਖੀਰ 'ਚ, ਭਾਰਤੀ ਸਟਾਰਟ-ਅੱਪ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਰਹੀ ਪੁੰਜੀ (ਵੱਚਰ ਕੈਪੀਟਲ) ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪੱਕਣ ਵਾਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੱਢ ਲਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੇੜੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਨਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੱਧਮ-ਅਵਧੀ ਲਈ ਮੰਦੀ 'ਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਫਡੀਆਈ ਦੱਖਣੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਐਫਡੀਆਈ ਟਿਕਾਣਾ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਚੀਨ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਐਫਡੀਆਈ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ (ਓਈਸੀਡੀ ਅੰਕੜੇ)- ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ 344.08 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2022 ਵਿੱਚ 190.20 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੱਕ, ਸੰਨ 2023 ਵਿੱਚ 51.34 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2024 ਵਿੱਚ 18.56 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੱਕ।

Preetnama Talk Show

News

Talk Show

Interview

Social

Political

Music

Current Issue

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA
KHARA SACH
CHIEF EDITOR : PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

Host : Pritpal Kaur Preet
Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

f LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

OPERATION

SINDOOR

समूची मानवता का शत्रु है आतंकवाद, प्रश्रय देना अमानवीय

- योगेश कुमार गोयल

जम्मू-कश्मीर दशकों से आतंक के खौफनाक साये में जी रहा है। बीते कुछ दशकों में आतंकियों ने देश के अन्य हिस्सों में भी कभी किसी भरे बाजार में तो कभी किसी बस या ट्रेन में आतंकियों ने निर्दोषों के लहू से होली खेली है। यह एक ऐसी विकराल समस्या है, जिसने न केवल हजारों लोगों की जान ली है बल्कि अनगिनत परिवारों को तबाह किया है। बच्चे अनाथ हुए, माताएं-बेटियां विधवा हुईं और बुजुर्गों की जीवन-संध्या से सहारा छीन गया। आतंकवादी ऐसे नृशंस कृत्यों के जरिए लोगों के मन में भय भरते हैं, उनका उद्देश्य हिंसा, अस्थिरता और अव्यवस्था फैलाकर समाज को तोड़ना होता है। इन विभीषिकाओं के खिलाफ देश ने जो संघर्ष किया है, उसी के सम्मान में हर साल 21 मई को 'राष्ट्रीय आतंकवाद विरोधी दिवस' मनाया जाता है। यह दिन आतंकवाद के विरुद्ध संघर्ष में शहीद हुए जवानों और नागरिकों को श्रद्धांजलि देने का अवसर है। इस दिन देशभर में लोगों को यह शपथ दिलाई जाती है कि वे हर प्रकार की हिंसा और आतंकवाद का विरोध करेंगे, शांति, अहिंसा और सहिष्णुता के सिद्धांतों में विश्वास रखेंगे और देश की एकता, अखंडता व सामाजिक सद्भाव की रक्षा करेंगे।

यह दिन इसलिए भी स्मरणीय है क्योंकि 21 मई 1991 को भारत के पूर्व प्रधानमंत्री राजीव गांधी की तमिलनाडु के श्रीपेरंबदूर में एक महिला आत्मघाती हमलावर द्वारा हत्या कर दी गई थी। यह हमला लिट्टे जैसे आतंकी संगठन की सोची-समझी साजिश का परिणाम था, जिसने केवल

एक नेता की जान ही नहीं ली बल्कि भारतीय लोकतंत्र की जड़ों को हिला कर रख दिया था। उसी दिन की स्मृति में राष्ट्रीय आतंकवाद विरोधी दिवस की शुरुआत हुई ताकि देशवासियों को यह अहसास कराया जा सके कि आतंकवाद किसी व्यक्ति, धर्म या समुदाय का दुश्मन नहीं बल्कि समूची मानवता का शत्रु है। हाल के वर्षों में भारत ने आतंकवाद के विरुद्ध जो नीति अपनाई है, वह पहले से कहीं अधिक कठोर, रणनीतिक और सशक्त हो चुकी है। विशेषकर जम्मू-कश्मीर में सुरक्षा बलों ने जिस बहादुरी से अभियान चलाए हैं, उन्होंने आतंकी नेटवर्क को बड़ा झटका दिया है। धारा 370 हटाए जाने के बाद घाटी में हालात में धीरे-धीरे सुधार आने लगा है। सैकड़ों आतंकी मुठभेड़ों में मारे गए हैं और सुरक्षाबलों ने सीमाओं पर घुसपैठ की अनेक कोशिशें विफल की हैं।

हालांकि पूरी तरह से आतंक का खात्मा अब भी शेष है। इसकी ताजा मिसाल 22 अप्रैल को अनंतनाग जिले के पहलगाम क्षेत्र में हुए आतंकी हमले में देखी जा सकती है। बैसरन घाटी में हुए इस हमले ने एक बार फिर स्पष्ट कर दिया कि आतंकवाद की जड़ें अभी भी पाकिस्तान में मौजूद हैं और वहां से संचालित आतंकी संगठन भारत की शांति व्यवस्था को चुनौती देने में कोई कसर नहीं छोड़ रहे हैं। इस हमले में 26 निर्दोष पर्यटकों की जान चली गई थी। यह हमला ऐसे समय में हुआ, जब घाटी में आतंकी घटनाओं में गिरावट दर्ज की जा रही थी, जो भारत की कूटनीतिक और सुरक्षा नीति की सफलता का संकेत थी। इस नृशंस कृत्य के बाद भारत सरकार ने 'ऑपरेशन

सिंदूर' नामक सैन्य अभियान चलाकर पाकिस्तान अधिकृत कश्मीर में स्थित आतंकी ठिकानों पर एयर स्ट्राइक की। रिपोर्टों के अनुसार, इसमें लगभग 100 से अधिक आतंकियों को मार गिराया गया और उनके अनेक अड्डों को नष्ट किया गया। यह इस बात का स्पष्ट संकेत है कि अब भारत केवल रक्षात्मक रवैया नहीं अपनाएगा बल्कि आतंक के स्रोत पर आक्रमण करेगा। पहलगाम हमले के बाद भारत ने पाकिस्तान पर चौतरफा दबाव बनाना शुरू किया और साथ ही सिंधु जल संधि को रद्द करने का भी बेहद निर्णायक फैसला लिया गया। यह समझौता 1960 में भारत और पाकिस्तान के बीच हुआ था, जिसके अंतर्गत भारत ने पाकिस्तान को सिंधु, झेलम और चेनाब नदियों का जल उपयोग करने का अधिकार दिया था। अब यह विचार प्रबल हो गया है कि जब पाकिस्तान बार-बार आतंकियों को शरण देता है और भारत की नागरिक आबादी को निशाना बनाता है तो ऐसे में इस ऐतिहासिक संधि को बनाए रखने का कोई औचित्य नहीं रह जाता। भारत के सैन्य अभियानों ने न केवल प्रत्यक्ष रूप से आतंकियों को नुकसान पहुंचाया है बल्कि अंतर्राष्ट्रीय मंचों पर भी पाकिस्तान को अलग-थलग करने में सफलता प्राप्त की है। फाइनेंशियल एक्शन टास्क फोर्स (एफएटीएफ) ने उसे ग्रे लिस्ट में डालकर उसकी अर्थव्यवस्था पर जबरदस्त दबाव बनाया है। संयुक्त राष्ट्र और अन्य वैश्विक संस्थानों के सामने भारत ने बार-बार पाकिस्तान के दोहरे रवैये को उजागर किया है, जहां एक ओर वह शांति की बातें करता है, वहीं दूसरी ओर अपनी धरती पर

आतंकियों को संरक्षण देता है। घाटी में हो रहे सकारात्मक बदलावों की जड़ में सुरक्षा बलों की बहादुरी के साथ-साथ स्थानीय जनता की बदली मानसिकता भी है। सरकारी आंकड़ों के अनुसार, अब घाटी में स्थानीय युवाओं की आतंकी संगठनों में भर्ती में काफी गिरावट आई है। पहले जहां एक साल में दर्जनों युवाओं के लापता होने की खबरें आती थी, अब वह संख्या इक्का-दुक्का रह गई है। भारत की वर्तमान नीति 'आतंक के प्रति शून्य सहनशीलता' की है और इस नीति के हर पहलू में क्रियान्वयन दिख भी रहा है। अब आतंकी हमलों का जवाब केवल बयानबाजी तक सीमित नहीं रहता बल्कि पाकिस्तान की सीमा में घुसकर उनके ठिकानों को नेस्तनाबूद किया जाता है। यह बदलाव केवल सैन्य शक्ति के उपयोग का नहीं बल्कि जन-मन के दृढ़ संकल्प का परिचायक है।

बहरहाल, बेशक आतंकवाद की कमर तोड़ी जा रही है लेकिन अब भी इसकी 'अंतिम परछाई' को मिटाना बाकी है। जब तक देश का कोई भी कोना आतंक से मुक्त नहीं होता, तब तक यह संघर्ष जारी रहना चाहिए। आतंकवाद के विरुद्ध लड़ाई केवल हथियारों से नहीं बल्कि समाज की एकजुटता, सूझबूझ और जागरूकता से ही जीती जा सकती है। हर नागरिक को यह समझाना होगा कि आतंकवाद केवल सीमाओं की समस्या नहीं बल्कि मानवता का साझा दुश्मन है। आज यह आवश्यक है कि हम राष्ट्रीय आतंकवाद विरोधी दिवस के मौके पर न केवल शपथ लें बल्कि उसे व्यवहार में भी उतारें।

सही फुटवेयर पहनना भी ग्लैमरस लुक के लिए जरूरी

सही फुटवेयर पहनना भी ग्लैमरस लुक के लिए जरूरी है। कई बार आप हील्स को लेकर असमंजस में रहती हैं क्योंकि हील्स में बहुत सारे विकल्प होते हैं जिसमें से किसी एक का चयन आसान नहीं होता। ऐसे में आपको वो नहीं मिल पाता है जो आप चाहते हैं। यहां अलग-अलग प्रकार की हील्स हैं जो हर स्टाइलिश लड़की के पास होते हैं। स्टिलेटो हील्स-स्टिलेटो सैंडल को पहन कर जब आप बाहर निकलते हो और जहाँ आप जाते हो आप एकदम ग्लैमरस महसूस करती हैं। स्टिलेटो हील्स से सुअल फुटवियर माने जाते हैं। फैशनबल ऑनमेंटेशन, डेलिकेट डिजाइन और पॉइंटेड हील्स स्टिलेटो हील्स को फैशन रडार में सबसे पहले रैंक पर लाती हैं। वैज हील्स-युवतियां कॉस्मोपॉलिटन लुक्स के लिए वैज हील्स को पसंद करती हैं बल्कि फैशनबल महसूस करती हैं। यदि आप स्टिलेटो के साथ कम्फर्टेबल महसूस नहीं करती हैं तो वैजस के साथ करेंगी। फ्लोइंग स्कर्ट के साथ

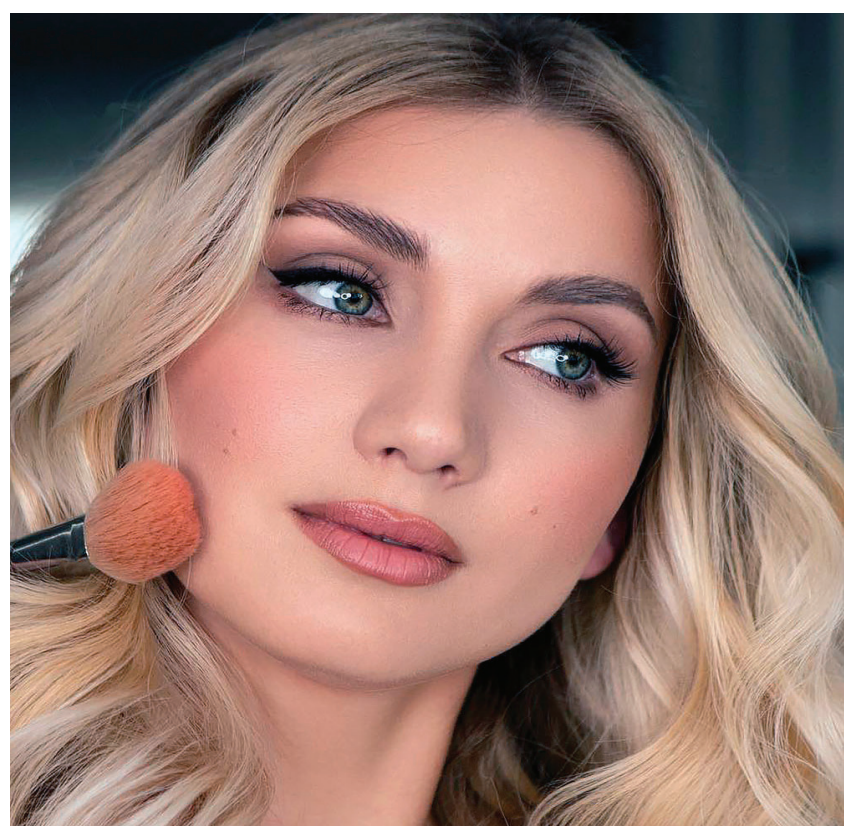
मोटे वैज हील्स आपके एंकल्स को पतले भी दिखाएंगे और फिटिंग वाले कपड़ों के साथ यह और भी खूबसूरत लगता है। किटन हील्स-किटन हील्स कम हील्स की श्रेणी में आते हैं। विश पूरी करने की उम्र नहीं होती है जैसे कि सुंदर और आकर्षक लगने के लिए। चाहे आप सोलह साल की हो या चालीस की हों, किटन हील्स आपकी समस्या को हल करेगी। वे युवा महिलाओं को लेबल किए बिना अच्छा लुक देते हैं। ग्लेडियेटर्स-जिनमें कई पट्टियां हैं और जो पट्टियों के साथ एक अलग डिजाइन का निर्माण करते हैं, उन्हें ग्लैडिएटर जूते के रूप में जाना जाता है। यद्यपि आज की पीढ़ी पिछले एक या दो वर्षों से ग्लेडिएटर जूते जानती है, ग्लेडिएटर जूते का इतिहास यूनानियों और रोमनों की प्राचीन संस्कृति से वापस आ गया है। ग्लेडियेटर्स जूते आपके व्यक्तित्व के लिए बहुत कुछ जोड़ सकते हैं हमारे पास विभिन्न तरह के

ग्लेडियेटर्स हैं - फ्लैट्स हील्स नी लेंथ तक, ऐंकल लेंथ से काल्फ लेंथ तक इसके अलावा जंपिरो, बकल्स, और स्टड के साथ, ग्लेडियेटर्स इन दिनों में बहुत चल रहे हैं। कोन हील्स - आप आसानी से कोन हील्स की आकार के साथ प्यार में पड़ सकते हैं। कोन हील्स एक कूल और सोफिस्टिकेटेड लुक देता है। **पायल पहनने के हैं कई फायदे** भारत में पायल पहनना महिलाओं की खूबसूरती बढ़ाने के अलावा सौभाग्यशाली भी माना जाता है। वास्तुशास्त्र के हिसाब से देखा जाये तो महिलाओं के पैरों में पायल पहनने से घर की नकारात्मक शक्तियां दूर हो जाती हैं। इसके अलावा पायल पहनना महिलाओं के स्वास्थ्य के साथ-साथ घर को भी बहुत फायदे होते हैं। खूबसूरती बढ़ाए --पायल पहनने से पैरों की खूबसूरती भी बढ़ जाती है। इसके अलावा पायल की आवाज से पुरुष आपकी ओर आकर्षित होते हैं। अगर आप भी

अपने पार्टनर को अपनी तरह आपके और पार्टनर के बीच प्यार बढ़ता है। इससे अलावा महिलाओं के पायल पहनने से घर का माहौल भी ठीक रहता है। हड्डियां होती हैं मजबूत--अच्छे स्वास्थ्य के लिए पायल पहनना बहुत ही फायदेमंद होता है। पायल आमतौर पर चांदी की होती है और ऐसे में इसको पहनने से हड्डियां मजबूत होती हैं। पायल के धातु के तत्व त्वचा के द्वारा शरीर के अंदर जाकर हड्डियों को मजबूत करते हैं। शरीर का तापमान--पायल से शरीर का तापमान भी नियंत्रित रहता है।

प्राकृतिक मेकअप रिमूवर से स्किन प्रॉब्लमस नहीं आएंगी सामने

अगर आप नियमित रूप से मेकअप करती हैं तो आपके लिए उसे ठीक तरह से उतारना भी बेहद जरूरी है। ऐसा इसलिए क्योंकि मेकअप ठीक से न उतारने की वजह से आप कई तरह की स्किन प्रॉब्लमस की चपेट में आ सकती हैं। चेहरे से मेकअप उतारने के लिए बेहतर मेकअप रिमूवर ढूंढना आपके लिए किसी कठिन चुनौती से कम नहीं है। कई तरह के मेकअप रिमूवर काफी ऑयली होते हैं, तो कुछ ऐसे भी होते हैं जो चेहरे पर गहरे धब्बे छोड़ जाते हैं। ऐसे में आपको चाहिए कि मेकअप हटाने के लिए प्राकृतिक मेकअप रिमूवर का इस्तेमाल करें। जिनकी त्वचा कुछ ज्यादा सेंसिटिव होती है उनके लिए यह किसी वरदान से कम नहीं होती। आज हम आपको कुछ ऐसे ही नेचुरल मेकअप रिमूवर के बारे में बताने जा रहे हैं। ऑलिव ऑयल - थोड़ा सा ऑलिव ऑयल किसी सूती कपड़े पर लेकर उसे अपने चेहरे और गर्दन पर लगाएं। यह आपके चेहरे की सारी गंदगी को दूर कर उसे पूरी तरह से साफ कर देगा। खीरे का पेस्ट - खीरे की तासीर काफी ठंडी होती है, यह हम सभी जानते हैं। खीरे को कद्दूकस

पर घिसकर उसका पेस्ट बना लीजिए। इस पेस्ट में एक चम्मच बादाम का तेल मिलाकर पूरे चेहरे पर रगड़िए। कुछ देर बाद गर्म पानी से इसे धो लीजिए। यह आपके चेहरे को प्राकृतिक सुंदरता देगा।

पिचके हुए गालों को सही करें आपकी खूबसूरती में बन रही है बड़ी बाधा

पाना चाहते हैं पिचके हुए गालों से छुटकारा, तो अपना ये उपाय चेहरे की खूबसूरती काफ़ी हद तक आपके गालों की खूबसूरती पर निर्भर करती है। चेहरे की खूबसूरती काफ़ी हद तक आपके गालों की खूबसूरती पर निर्भर करती है। जहां फुले हुए स्वस्थ गाल आपके व्यक्तित्व में चार चांद लगा देते हैं वहीं पिचके हुए गालों की वजह से आपका शरीर काफ़ी दुबला- पतला और बूढ़ा दिखाई देता है। पिचके हुए गालों की वजह से आप खुद अपना आत्मविश्वास खोते जाते हैं। शरीर के लिए आवश्यक पोषक तत्वों की कमी की वजह से गालों के पिचकने की समस्या सामने आती है। अनियमित खान-पान तथा भोजन में संतुलित आहार का अभाव आपके गालों की सेहत पर काफ़ी बुरा असर डालता है।

Summer Vacation means Different to Everyone

By engaging in innovative and educational activities, children can make the most of their summer break, ensuring both physical and intellectual growth

School students look forward to the arrival of summer vacations with a great deal of excitement. That period is also one of the happiest phases of a student's life. It also becomes imperative that parents recognise the worth of their children's time at this point. They start to worry about how they will ever let their child utilise his time wisely during those days. On the contrary, children are full of energy and anticipation in those months. However, it becomes troublesome for working parents if their kids are younger and highly energetic. Their daily scheduled activities go wild, making it harder for parents to engage their children in meaningful activities.

Though summer vacation means different to everyone, the significance of summer learning should not be ignored. It is a vital component of children's physical as well as academic health. With just 60 days of summer vacation, every day a child does not participate in summer training represents a setback. Nevertheless, parents can engage their children in a variety of new and entertaining activities.

Summer Vacation Courses

The hot Indian summer can be the toughest time to endure for some people, especially kids. They can suffer severely if they stay unprepared to beat the heat. Parents should be cautious about the meals their children eat during these hot days so that no additional stress is placed on their digestive systems. In order to avoid digestive and dehydration issues, parents can add watermelon, curd, cucumber, coconut water and seasonal vegetables to their children's meal plans. Children must begin learning about the contemporary technological environment in which they live. Therefore, parents can engage their kids with engaging and innovative learning products. Trends

are as follows: AI and ML course for kids: There are various courses online to introduce children with

futuristic skillset like Artificial Intelligence and Machine Learning. Any career option kids would choose, this skillsets will be must. Students should opt for courses which consist of Python Coding, Generative-AI prompt writing and Industry Projects like Website & App Building. Kids and parents

should not get afraid of new technologies rather take these as an opportunity to outsmart in the future job market. Learning AI tools will upgrade the performance quality of culturally active students also. Learning AI-ML will prepare the students for upcoming innovation and robotics related competitions too. The best outcome will be grabbing an online internship. It will help the kids become more confident for the future. Summer specialised Innovation Based Online Experiments: Students and Parents should look for online innovation based experiments or projects which will not only provide a project kit but also consist of live sessions to understand the science and technology of the project.

Students should be able to represent the projects in schools too. Some attractive projects could be Laser Home Security System, Rain Water Detection and automatic cloth retrieval machine, Automatic Smart Roof, Parking Occupancy Indicator, Smart Blind Stick etc.

Apart from the ones mentioned above, there are many other innovative activities which can be explored by the parents to increase their children's confidence and interest during summer holidays. Moreover, learning is an endless process. School kids need to gain knowledge about new things every day that are useful for their career and educational growth. Some of the most important knowledge for kids during the vacation will be sustainability, space technology, Electric Vehicle technology, Autonomous Car technology, Flying Taxi system and drone technology etc. Thus, during the next summer vacation, students may simply PLAY. LEARN. EAT. REPEAT by contemplating these mentioned methods of utilising perfect and productive holidays.

Educational columnist Eminent Educationist street kour Chand MHR Malout Punjab

As AI Assistants Evolve, Expect Them to Become Deeply Personal

As artificial intelligence tools grow more advanced, they're no longer just efficient assistants for writing, coding, or organizing tasks. The next generation of AI assistants will be capable of deeply personal interactions, understanding their users' behaviors, emotions, and even acting on their behalf. According to Isabel Pedersen, Professor of Communication and Digital Media Studies at Ontario Tech University, this emerging wave of AI brings both promise and profound cultural challenges.

Platforms like ChatGPT and Google Gemini have already sparked global debate, not just for their usefulness, but for the ethical and societal questions they raise. Other platforms, such as Character AI, aim to simulate companionship and creativity through roleplay, though not without controversy—one case has linked the technology to a teen's suicide, triggering legal action.

projected to generate \$1.3 trillion in global revenue by 2032, is reshaping not just industries but how people relate to themselves. These assistants are evolving into self-centric tools that can replicate a user's personality, speech, and decision-making patterns, turning the "self" into a digital commodity.

This shift is already underway. AI

researchers like Iason Gabriel from Google DeepMind have warned of potential dangers, including deception, coercion, and the ability to manipulate users' beliefs. Gabriel has called for ethical frameworks to guide development and ensure such tools serve rather than exploit human interests. Even as some researchers dream of AI as a "thought partner," the risks around identity misuse, bias, and loss of human oversight are growing.

Advanced assistants may soon act as digital twins, simulating a person's biological and behavioral data for health or personal planning. They could also make autonomous decisions about a user's life, raising major concerns

about consent, data security, and psychological safety. For example, technologies that remember and resurface personal data could retraumatize individuals, particularly survivors of abuse. The cultural disruption AI now poses is not abstract—it is deeply personal. Social media has long encouraged curated online identities, but AI assistants will go further by internalizing and shaping those identities in real time. As biohacking and life-tracking trends continue, the potential for AI to cross ethical boundaries grows. Pedersen concludes that society must not wait to act. Stronger data protections, regulatory oversight, and public awareness are needed now to manage the coming wave of AI's integration into our personal and social lives. The conversation can no longer be about whether these tools will impact us—it must now be about how we shape the rules before they shape us.

NURSES WEEK CELEBRATION

Each year nurses are recognized for their service and dedication to caring for others and improving the health of patients nationwide through National Nurses Week. Throughout the week healthcare organizations celebrate their teams and you will even see nurses featured in the news. People across the nation thank nurses who have made difference in their lives. Nurses' week celebrates the effort, dedication and sacrifice nurses make every day. Nurses are essential members of America's health scare force who provide care through every stage of life. Working with patients at their most intimate and vulnerable moments Nurses week offers a chance to highlight and celebrate nurses for all we do.

Members of Indian American Forum organized Nurses Week Celebration on May 19, 2025 at Levittown Hall in Levittown Long Island. Nassau County Comptroller Elaine Phillips, Town of North Hempstead Supervisor Jennifer DeSena, Town of North Hempstead Clerk Ragini Srivastava, Dr Bobby Kumar Kalotee Chairman of Human Rights Commission in Nassau County, Vimal Goyal Human Rights Commissioner, Harry malhotra from Town of Oyster Bay Supervisor Joseph Saladino office, Nassau County legislator Rose Walker, Lenia Kiki from Red Cross Community Disaster program Specialist American Red Cross on Long Island and several

distinguished community leaders were present. The following nurses were recognized and honored for their distinguished services

Saroj Aery RN

Saroj Aery an active member of Indian American community, served and worked in hospital and many departments, ICU and later focusing on our patient Care . After retirement is actively involved in community services to uplift the spirit of care and community that defines Nursing profession.

Urmila Kapoor RN

Graduate from lady Harding medical College, Gold Medalist worked in

New York as RN in Elmhurst Hospital , and RN in Pre Recovery room for 26 years in Syosset Hospital . At present very active in many groups for seniors and helping them.

Jolley Philip RN

Jolley Philip is from India and brings a wealth of international experience and culture to her role. Jolley has a strong caregiving foundation in diverse health care and behavior health groups. Currently working with Northwell health behavior health, passion for nursing matched by her ability to provide multicultural environment an invaluable asset to

the team and the patients she serves.

Dr Tara Shajan RN PhDH-MSN

Tara Shajan a health Care leader currently serving as the Director of Administrator of psychiatry at St Catherine of Siena, She has been serving in distinguished leadership roles since 2012.. Tara is a graduate from Armed Forces medical College Pune. Currently serves as the Vice President of Indian Nurses of America. Dr Sajan is a well accomplished nurse leader whose dedication continues to inspire many

Glaxy Roy RN

Glaxy Roy is a highly experienced nurse at Northwell Huntington Hospital as the clinical professional development educator. For critical care services. Electrophysiology and cardiac cauterization holds a master's degree in leadership management, certified in gerontology and cardiovascular nursing. Passionate for education, she serves as an adjunct faculty member at Molloy College of Nursing, Hofstra University and Adelphi University.

Maya Mathew

Maya is a nursing student at Adelphi university, a member of the Adelphi University Student Nurses Association.

Program coordinated by Dr Jagmohan Kalra and Dr Bhavani Srinivasan. Pledge of Allegiance by Dr Srinivasan followed with Vande Mataram by Mr Raj Dhingra. Indu Jaiswal Chairperson of IAF welcomed everybody and invited dignitaries to speak and present honorees with Citations and awards Saroj Aery also sang a patriotic Song followed with Musical and instrumental performances by Ryan Joy accompanied with his son and daughter. Evening was made possible with support of Bina Sabapathy, Sanju Sharma, Anju Sharma, Mukesh Modi, Jasbir Jay Singh, Deepak Bansal, Beena Kothari. Roopam Maini Kamini Monga RN and group.

LEVITTOWN HALL

India's Defence drive powers economic growth

The recent hostilities between India and Pakistan have once again highlighted a stark truth: warfare, regardless of its scale or region, exacts a significant economic cost. This has been the case historically, and it continues to hold true today. Waging war is no longer solely about manpower and traditional weaponry; it requires vast financial resources, technological infrastructure, and logistical agility. Modern warfare, as evidenced in the recent India-Pakistan tensions and the ongoing Ukraine-Russia conflict, is increasingly reliant on cutting-edge systems, cyber capabilities, unmanned vehicles, and precision weapons. The nature of war is evolving—and fast. It is now abundantly clear that a nation heavily dependent on foreign imports for its defence needs stands on precarious ground. The election of Donald Trump in the United States, and the policy shifts it brought, has underscored the geopolitical risks of import reliance in defence sectors, making it clear that self-reliance is no longer a choice, but a necessity.

Amidst this shifting global backdrop, India is waking up to the urgency of building a robust domestic defence manufacturing ecosystem. While the share of manufacturing in India's overall GDP has been declining, a significant exception has emerged in the form of defence manufacturing—a sector that is now showing a gradual, determined upward trajectory. This shift is not merely reactive, but strategic. The dynamics of global alliances have also shifted: China's proactive support to Pakistan in supplying arms and military technology has created an additional layer of urgency for India to bolster its own indigenous defence capabilities.

In recent years, the Indian government has taken serious steps to build these capabilities. India's defence production reached an estimated INR 1.27 lakh crore in the financial year 2023-24, reflecting a staggering 174 per cent increase over the past decade. This growth is not confined to figures on paper but is materialising on the ground, as seen in the increasing deployment of indigenous systems during periods of heightened security threats. Under the overarching umbrella of the 'Atmanirbhar Bharat' (Self-Reliant India) initiative, India has been moving

away from its historical dependence on imported defence systems and making significant strides in domestic innovation and production.

One of the cornerstones of India's new defence capability is the BrahMos missile, a result of a joint venture with Russia but now largely indigenised. Known for its speed and precision, the BrahMos has played a vital role in recent precision-strike operations, demonstrating both tactical superiority and technological maturity. The newly inaugurated production facility in Lucknow—part of the Uttar Pradesh Defence Industrial Corridor—is expected to manufacture 80–100 BrahMos missiles annually, alongside 100–150 units of its next-generation variants. This facility not only secures India's domestic supply but also positions the country to cater to international demand for high-performance defence equipment. Equally significant is the Akash missile system, developed indigenously by the Defence Research and Development Organisation (DRDO) and containing over 96 per cent indigenous components. It is one of India's most advanced and locally produced air defence systems. During recent hostilities, the Akash system proved its effectiveness by accurately intercepting aerial threats at critical moments. More than 250 Indian companies have been involved in producing subsystems and components for the Akash project, making it a textbook case of industrial collaboration, supply chain development, and national security convergence. DRDO is also actively enhancing the system's capabilities

and expanding its operational range, ensuring that future versions stay ahead of evolving threats.

Another notable development is the D4 anti-drone system, designed to address the rising threat of unmanned aerial vehicles (UAVs). Developed with inputs from DRDO labs across Bengaluru, Hyderabad, and Dehradun, the D4 system can detect, track, and neutralise drones using

both soft-kill techniques like jamming and hard-kill measures like lasers. It is a reflection of India's growing research and development prowess in dealing with new-age, asymmetric threats in modern warfare.

Yet, despite this progress, challenges remain. India is the fourth-largest spender on defence globally, after the United States, China, and Russia, and still imports around 40 per cent of its defence needs. Between 2020 and 2024, Russia accounted for 36 per cent of India's arms imports, followed by France at 33 per cent, Israel at 18 per cent, and others making up the rest. India's defence budget has increased substantially—from Rs 2.53 lakh crore in 2013-14 to a projected Rs 6.8 lakh crore in 2025-26. The 2024-25 budget alone allocated nearly Rs 1.7 lakh crore for defence procurement.

Historically, defence manufacturing in India has been dominated by 16 Public Sector Enterprises (PSEs).

However, the ecosystem is expanding. Today, it also includes around 430 licensed private companies and approximately 16,000 Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) supplying goods and services. By the end of FY24, total defence production had reached Rs 1.27 lakh crore, with nearly Rs 90,000 crore already clocked before the most recent hostilities. This figure excludes the Rs 2.09 lakh crore worth of defence contracts awarded in the current fiscal year—92 per cent of which were granted to Indian companies, with public sector firms like Hindustan Aeronautics Limited (HAL) playing a major role.

The Defence Procurement Board has also approved purchases worth Rs 4.25 lakh crore, with nearly 90 per cent intended for domestic manufacturing. Significant portions of this future manufacturing will be anchored in the Uttar Pradesh and Tamil Nadu Defence Corridors. Private sector giants like the Tata Group have chosen Vadodara, Gujarat, as their manufacturing base, reflecting the growing geographical spread of India's defence industrial network. However, this progress still represents only a fraction of the resources required to fully modernise India's Armed Forces. Much of the existing equipment remains outdated, often based on legacy Soviet designs, especially in critical areas like troop transport aircraft. The need for advanced early warning systems, cost-effective anti-drone measures, and efficient inventory management is

pressing. For instance, the Indian Navy alone is responsible for maintaining a diverse inventory of nearly 400 different types of equipment, including a vast range of ammunition and spares. In the last two decades, India has begun to allow greater participation from the private sector in defence manufacturing. The emphasis on indigenisation now includes more than 310 specific items in addition to the 2,500 items previously indigenised. The government has released a larger list of 36,000 items intended for future indigenisation, aiming to achieve full self-reliance in defence manufacturing by 2032. These initiatives are not only important for national security but also for their broader economic impact—stimulating industrial activity, generating employment, and fostering innovation.

However, even as India scales up its defence manufacturing, quality control remains a critical challenge. High-quality production standards are non-negotiable in defence, and any lapse can have dire consequences. There is an urgent need to empower oversight bodies responsible for quality control, ensuring they function with autonomy and integrity. Without this, increased spending and manufacturing volumes may not translate into operational effectiveness or global competitiveness.

Finally, while the economic benefits of a robust defence manufacturing sector are undeniable—especially when other sectors of the economy face headwinds—the government must ensure that the defence supply chain remains secure. A reliable regulatory framework is essential to prevent defence technologies or components from falling into the wrong hands. National security must remain the guiding principle as India moves forward on this transformative path. In conclusion, India is at a critical juncture. The journey towards becoming a self-reliant defence powerhouse is well underway, but the road ahead is complex and fraught with challenges. With careful planning, sustained investment, and an unwavering focus on quality and security, India can build a resilient, world-class defence industrial base—one that not only secures the nation but also drives its economic future.

EXCLUSIVE

**PRICE
DROP!**

SAVE \$375 PP

MSC

MERAVIGLIA

12 OCTOBER 2025

7 NIGHT BAHAMAS

CRUISE FROM NEW YORK

BALCONY CABIN

PREMIUM DRINKS

FREE WIFI

**STARTING
FROM**

\$716

**PER PERSON ON
DOUBLE
OCCUPANCY**

**Enjoy an exclusive rate
only with Sunrise Tours
This special offer is not
available online or
anywhere else!**

MOHINDER SINGH MIGLANI

**516-690-1257
516-216-4433**

**22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801**

PM Modi Begins Two-Day Tour of Four States, Unveils Projects Worth Over Rs. 70,000 Crore

Prime Minister Narendra Modi has commenced a two-day visit to Sikkim, West Bengal, Bihar, and Uttar Pradesh, during which he will launch, dedicate, and lay the foundation stone for major infrastructure and development projects totaling over Rs 70,000 crore.

In a message posted on social media ahead of his journey, PM Modi emphasized the significance of the tour, stating, "The development works that will commence over the next two days will bring innumerable benefits for people and strengthen our resolve to build a Viksit Bharat."

On May 29, the Prime Minister will be in West Bengal's Alipurduar, where he will lay the foundation stone for the ₹1,010 crore City Gas Distribution (CGD) project serving the Alipurduar and Cooch Behar

districts. The project is expected to provide piped natural gas to more than 2.5 lakh homes, over 100 commercial establishments, and industries, while also setting up 19 CNG stations. PM Modi highlighted that the initiative will not only benefit households and the environment but also create local employment opportunities.

He is also scheduled to address a Bharatiya Janata Party (BJP) public meeting in Alipurduar. Referring to the political climate in West Bengal, the Prime Minister said, "Over the last decade, the various schemes of the NDA Government have been greatly appreciated by the people of West Bengal. At the same time, they are tired of the corruption and poor administration of the TMC in Bihar, PM Modi will inaugurate the

newly built terminal at Patna Airport, a ₹1,200 crore facility designed to handle up to one crore passengers annually. He will also lay the foundation stone for a new civil enclave at Bihta Airport near Patna. The ₹1,410 crore project aims to improve connectivity to the city's rapidly growing educational and residential zones.

Calling May 29 a "landmark day" for Patna and Bihar, the Prime Minister said the new infrastructure would ease travel, enhance connectivity, and drive economic growth in the region.

The tour reflects a wide-ranging push to boost regional development, improve infrastructure, and engage directly with the public across multiple states ahead of upcoming national priorities. PM Modi will continue his travel through the remaining destinations on May 30.

Indian Students Face Major Setback as Trump Administration Halts US Visa Interviews

Indian students aspiring to study in the United States have been dealt a significant blow as the Trump administration has ordered a global pause on student visa interviews.

This decision, issued on Tuesday, affects all new F, M, and J visa appointments at US embassies and consulates worldwide. Given that India now sends the highest number of international students to the US, surpassing China, the pause is expected to disproportionately impact Indian applicants.

The directive, announced by US Secretary of State Marco Rubio, is aimed at expanding the scope of social media screening and background checks for visa applicants. Until further instructions are provided, no new interview slots will be made available. This move is part of a broader shift in US immigration policy under President Trump, who has linked higher education reform to national security and cultural integrity concerns. His administration has criticized student-led political activism, particularly protests seen as opposing US foreign policy, labeling them as threats to public order. According to the latest Open Doors Report on International Educational Exchange, Indian students accounted for nearly 30 percent of all

foreign students in the US in the 2023-24 academic year, totaling 3,31,602 out of over 1.1 million international students. This represented a 23.3 percent

increase over the previous year. Most Indian students pursued graduate studies, with large segments enrolled in Math, Computer Science, and Engineering programs. Others engaged in Business, Life Sciences, and Health-related fields. The Optional Practical Training (OPT) program alone hosted over 97,000 Indian students.

The US State Department has emphasized the importance of understanding applicants' intentions and ensuring they align with American legal and cultural expectations. State Department spokesperson Tammy Bruce reiterated that the new vetting process is meant to screen out individuals deemed unsuitable for entry, whether as students or visitors. While the exact duration of this pause remains uncertain, it introduces a new layer of unpredictability for thousands of Indian families preparing for the upcoming academic year. This development signals a tightening of US immigration and visa protocols under the Trump administration, one that could have long-term implications for Indo-US educational exchanges. With no clear end date to the suspension and heightened scrutiny of applicants' digital footprints, many Indian students may now find their academic dreams delayed or derailed.

U.S. Court Blocks Trump Tariffs, Dismisses India-Pakistan Conflict Justification

A federal trade court in Manhattan has blocked former President Donald Trump's sweeping "Liberation Day" tariffs, ruling that he exceeded his legal authority by imposing across-the-board duties on nations with trade surpluses against the United States. The Court of International Trade declared on Wednesday that the tariffs violated constitutional limits, emphasizing that only Congress has the power to regulate

international commerce.

Trump had invoked the International Emergency Economic Powers Act (IEEPA) to justify the tariffs, arguing that trade imbalances and threats to national security, such as drug cartels from Mexico and rising geopolitical tensions, warranted the action. His administration claimed the tariffs played a key role in brokering a temporary ceasefire between India and Pakistan after a terrorist attack

in Jammu and Kashmir on April 22. However, the court firmly rejected this argument, stating that IEEPA does not grant the President unlimited tariff-setting power.

"The court does not pass upon the wisdom or likely effectiveness of the President's use of tariffs as leverage. That use is impermissible not because it is unwise or ineffective, but because federal law does not allow it," the judges wrote.

India May Expand S-400 Arsenal as Talks with Russia Continue

India and Russia are actively engaged in discussions to expand New Delhi's deployment of the advanced S-400 air defence systems, according to Russian Ambassador to India Denis Alipov. Speaking to VOICE on Wednesday, Alipov confirmed that talks are ongoing but emphasized that it would be premature to disclose any final outcomes at this stage.

The ambassador praised the performance of the S-400 system and the BrahMos missiles during recent Indian military operations, citing reports from Operation Sindoor. He described the use of both weapons as "exemplary," highlighting India's precision in identifying and neutralizing terrorist targets. According to Alipov, India made clear its strategic objectives and executed them decisively, with the S-400 playing a crucial defensive role by intercepting multiple incoming threats. The defense partnership between India and Russia is one of the most enduring in the region, built on a foundation that has evolved from a simple buyer-seller

relationship into a collaborative ecosystem for joint research, development, and production. The bilateral cooperation is overseen by the Intergovernmental Commission on Military and Military Technical Cooperation (IRIGC-M&MTC), co-chaired by the defense ministers of both nations.

India's current arsenal includes several Russian-origin platforms such as the S-400, T-90 tanks, Su-30MKI fighters, MiG-29 jets, Kamov helicopters, and the aircraft carrier INS Vikramaditya. The partnership has also yielded locally manufactured Ak-203 rifles and jointly developed BrahMos cruise missiles, making Russia a central pillar in India's defense infrastructure. With India's armed forces recently credited for successful defensive operations against cross-border threats, sources have indicated that a decision to procure additional S-400 systems may soon be on the table. While no official announcement has been made, the discussions mark a continued strategic alignment between New Delhi and Moscow in the defense domain.

NIAGARA FALLS, 1000 ISLANDS & WATKINS GLEN ADVENTURE

Inclusion

- 01-night premium accommodation in Niagara Falls, NY
- 01-night premium accommodation in 1000 Islands
- Daily breakfast at the hotel
- Entry to Watkins Glen State Park
- Ticket for Maid of the Mist boat ride at Niagara Falls
- Visit to 1000 Islands State Park
- Entry to Corning Museum of Glass
- All sightseeing and transfers on private coach/bus basis as per itinerary
- Services of a professional trip coordinator

TRAVEL DATE JULY 04 TO JULY 06, 2025

\$
649
per person
Double sharing

\$
449
Child sharing room
with Parents

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਖ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਵੇਂ ਵਧੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਧਾ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਟਿਕਾਊ ਹੈ

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਕਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਪਾ ਰਹੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਕਟ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਈ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਥਿਰ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਵੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਗਈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ (9\$6) 2025 ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ 10 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਟੀਚੇ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ਨ 2047 ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਸਦਾ ਟੀਚਾ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 25 ਮਈ 2025 ਨੂੰ ਐਨਡੀਏ ਸ਼ਾਸਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ 24 ਮਈ 2025 ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੀ 10ਵੀਂ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਮੰਤਰ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੌਲੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸੇਵਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮੈਕੀਕਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਖ, ਦੇਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਧਾ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਪਰ ਟਿਕਾਊ ਹੈ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਆਰਥਿਕ ਛਾਲ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ

ਬਣਨਾ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੀ 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਟੀਚਾ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਅਤੇ ਫਿਰ 10 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ 9\$6 ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਿਪੋਰਟ (ਅਪ੍ਰੈਲ 2025) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸੀਈਓ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਹੁਣ 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਈਐਮਐਫ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 2 ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2023 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ 10 ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ (74\$ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ): (1) ਅਮਰੀਕਾ--\$27.72 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (2) ਚੀਨ--\$17.79 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (3) ਜਰਮਨੀ--\$4.52 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (4) ਜਪਾਨ--\$4.20 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (5) ਭਾਰਤ--\$3.56 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (6) ਬ੍ਰਿਟੇਨ--\$3.38 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (7) ਫਰਾਂਸ--\$3.05 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (8) ਇਟਲੀ--\$2.30 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (9) ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ--\$2.17 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (10) ਕੈਨੇਡਾ--\$2.14 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ, ਭਾਰਤ ਦਾ 74\$ 2025-26 ਵਿੱਚ \$4.287 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2025-26 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ 74\$ \$4.287 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਦਾ 74\$ \$4.186 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 2025 ਵਿੱਚ 6.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 2026 ਵਿੱਚ 6.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਗਲੇ 2-3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ ਨੇ

ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਫ਼ਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਗਲੇ 2-3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੌਥੀ ਆਰਥਿਕ ਪੜਾਅ ਵੱਲ ਛਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਛਾਲ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਵੇਂ ਵਧੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਬਾਦੀ, ਵਧਦਾ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ,

ਸਗੋਂ ਟਿਕਾਊ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਹੋਣ, ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਅਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸਦਾ ਅਗਲਾ ਟੀਚਾ, 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ, ਫਿਰ 10 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਵਧੀ ਹੈ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੋਵੇ, ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ,

ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਧਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੌਲੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਭਾਰਤ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਹੁਣ 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ 'ਨਾਮਿਕ ਜੀਡੀਪੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਮਾਪ ਹੈ। ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਇਸਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਭਰਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇੱਕ 'ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ' ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ, ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 1 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ ਵਿੱਚ 60 ਸਾਲ ਲੱਗੇ। ਫਿਰ 2014 ਤੱਕ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 2 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਹੋ ਗਿਆ, 2021 ਵਿੱਚ 3 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ 4 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ 4.3 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਹਰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ 2047 ਤੱਕ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਪਲ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਥਿਕ ਟੈਂਕ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸੀਈਓ ਨੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਦੀ 10ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ 2047 ਤੱਕ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ

ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮਤਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ ਲਗਭਗ \$350-380 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜੀਡੀਪੀ \$550-600 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 2030 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 1,000 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੰਬਈ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਰਾਜਧਾਨੀ, ਕਰਾਚੀ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਛਿੱਕੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਚੌਥੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ 4 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਗਲਾ ਟੀਚਾ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ 10 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਧੀਮੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਖ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਵਧੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਧਾ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਟਿਕਾਊ ਹੈ।

-ਕੰਪਾਈਲਰ ਲੇਖਕ - ਟੈਕਸ ਮਾਹਿਰ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੇਖਕ ਚਿੰਤਕ ਕਵੀ ਸੰਗੀਤ ਮਾਧਿਅਮ 31(1+3) ਐਡਵੋਕੇਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਮੁਖਦਾਸ ਭਨਾਨੀ ਗੋਡੀਆ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 9284141425

ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈਣਾ...?

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰ ਜੇਕਰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਕੌਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ, ਪਰ ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਦਾਂ ਕਿਉਂ...? ਸੋਚਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਨਸ਼ਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਲਾਣਾ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁੱਲ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟੋਟਲ ਫਰੀ ਵਟਸਅਪ ਨੰਬਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਤੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਕਾਰਨ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਫਿਰ ਲੈਣਾ ਕਿਸਨੇ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਕੌਣ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕੋਸਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈਣਾ ਵਾਲਾ ਬਹਾਨਾ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜਾਕੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ-ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹੋ ਤਾਂ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਵੀ ਸੁਣਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਬਹਾਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈਣਾ...? ਨਾ ਨਸ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਾਬ ਮੰਗਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਸ਼ੇ ਤਸਕਰਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਫਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਇਸ ਦੈਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਰੋਆ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਤੇ ਨਸਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ (ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)
ਮੋਬਾਇਲ:-98550 36444

ਪਾਣੀ ਖੁਣੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ 'ਖੂਨੀ ਟਿੱਬਿਆਂ' ਵਰਗੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ 'ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ' ਮਾਪਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ 'ਮੌਤ ਦੇ ਕੂਏ' ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ 'ਖੂਨੀ ਟਿੱਬਿਆਂ' ਦੀ ਦਰਦ ਕਹਾਣੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲੂੰ ਕੰਡੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਇੰਨਾ ਬੇ-ਹਰਿਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਹੀ 'ਪਾਣੀ ਰੂਪੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੱਥੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਅੰਕੜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ, ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਖਤਰਨਾਕ, ਦਿਲ ਨੂੰ ਝੰਝੜਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕਾਂ ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜੇਨ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 150 ਫੁੱਟ ਦੇ ਪਾਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗਾਵਾਂ 'ਤੇ 140 ਫੁੱਟ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੁਣ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੰਨ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਮਿੱਠਾ ਪਾਣੀ ਮਹਿਜ਼ 5 ਤੋਂ 10 ਫੁੱਟ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਮਾਂ ਬਦਲਦਿਆਂ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ, 35 ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੁਣ ਨਹਿਰਾਂ ਕੰਢੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 50 ਤੋਂ

70 ਫੁੱਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸ ਕਦਰ ਡੂੰਘਾ? ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਚਿੰਤਕ ਲੋਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਤਰਨਾਕ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬੋਰਾਂ ਨਾਲ 400 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 600 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸੀਨਾ ਛਲਣੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਡੂੰਘਾਈ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ 44 ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅੰਦਰ 10-10 ਇੰਚੀ ਬੋਰ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮਨਫੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅੰਦਰ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇਖੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਲੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕੈਮੀਕਲ ਭਰਪੂਰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੀਬ 150 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 200 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਬੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤੌਰ ਭਰਪੂਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਇੰਨੇ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਿੱਠਾ ਪਾਣੀ ਹੁਣ 400 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਤ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਰਹੇ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਨੂੰ 3 ਜੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ 44 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਾ 44 ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਹੇਠ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਬੇ-ਹਰਿਮੀ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਜੜ੍ਹੀ ਬੈਠ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕਣ ਵਾਲੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਜਾਣ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਇੱਕ ਉਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਨਾ ਸੰਭਲੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ 'ਜਰਖੇਜ਼ ਧਰਤੀ' ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਮਹਿਜ਼ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ 'ਖੂਨੀ ਟਿੱਬਿਆਂ' ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰੋਦ
9463463136

ਕਿਵੇਂ ਲੁੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ

ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਕਲੇ ਵਰਤੋਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਖਰੀਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ੋਬ ਕੱਟੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਐਪਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਐਂਡਰਾਇਡ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ (ਸੈਮਸੰਗ ਆਦਿ) ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਈ.ਓ.ਐਸ. ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਫੋਨ (ਐਪਲ) ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੋਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਸਤੇ ਚੀਜ਼ੀ ਫੋਨ ਵਾਲੇ ਐਪਲ ਫੋਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਜ਼ੈਪਟੋ 'ਤੇ ਐਂਡਰਾਇਡ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪਿਆਜ਼ ਦਾ ਰੇਟ 43 ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ ਸੀ ਤੇ ਐਪਲ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ 57 ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੋ, ਐਪਲ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਅੰਗੂਰ 146 ਰੁਪਏ ਦੇ ਤੇ ਐਂਡਰਾਇਡ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰਫ 65 ਰੁਪਏ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ ਧੋਖਾ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਨ ਦਾ ਰੇਟ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਮਿਕਦਾਰ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਰੀ ਨੂਡਲਜ਼ ਦੇ ਪੈਕਟ ਦਾ ਵਜ਼ਨ 80 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 55 ਗ੍ਰਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਰੇਟ ਪੁਰਾਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਲੇਜ਼ ਦੇ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਚਿੱਪਸ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਸਿਰਫ ਹਵਾ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਡੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿੰਮ ਬਾਰ, ਹਲਦੀ ਰਾਮ, ਮੈਡੋਨਾਲਡ, ਕੇ.ਐਫ.ਸੀ. ਅਤੇ ਵਾਲਮਾਰਟ ਆਦਿ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 20 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਕੋਕ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 250 ਮਿ.ਲੀ. ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 200 ਮਿ.ਲੀ. ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਟਾਇਲਟ ਪੇਪਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵੀ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀ ਤੇ 25% ਦੇ ਕਰੀਬ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਲੇ ਜੀ ਦੇ 10 ਰੁਪਏ ਵਾਲੇ ਪੈਕਟ ਦਾ ਵਜ਼ਨ 140 ਗ੍ਰਾਮ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਘਟ ਕੇ 110 ਗ੍ਰਾਮ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜਲਦੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਹਕ ਦੁਬਾਰਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚਣਾ ਪਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਧੀਆ ਸਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅੱਤ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਐਪਲ ਅਤੇ ਸੈਮਸੰਗ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਮੋਬਾਇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ

ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਧੀਮਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਗੈਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਐਪਡੇਟ ਭੇਜ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਫੋਨ ਧੀਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਈਕੂ, ਗੀਅਲਮੀ, ਉਪੋ, ਵੀਵੋ ਅਤੇ ਵੰਨ ਪਲੱਸ ਬਰਾਂਡ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਚੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਬੀ.ਬੀ.ਕੇ. ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਕਿਸੇ ਸੁਨਸਾਨ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਉਥਰ ਦੀ ਟੈਕਸੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸਿਰਫ ਬੈਟਰੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਦੂਣੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਰਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ ਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸਮਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਜਲਦੀ ਟੈਕਸੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਥਰ ਦੀ ਇਸ ਠੱਗੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੋਜੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੈਕ ਸ਼ਮੇਕਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਦਰਜ਼ਨਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਤ ਦੇ 12.30 ਵਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 3% ਬੈਟਰੀ ਬਚੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ 100 ਡਾਲਰ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ 100% ਬੈਟਰੀ ਵਾਲੇ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ 50 ਡਾਲਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਐਂਡਰਾਇਡ ਅਤੇ ਐਪਲ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਐਂਡਰਾਇਡ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਘੱਟ ਆਇਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉਥਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਉਥਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਇਕਨਾਮਿਕ ਰਿਸਰਚ ਚੀਫ ਕੀਥ ਚੇਨ ਨੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਪੋਰਟਲਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਉਥਰ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋਰ ਪੀਤ
ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੱਚ
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. (ਰਿਟਾ)
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਉਸ ਦਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਘੱਟ ਬੈਟਰੀ ਵਾਲੇ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਥਰ ਐਪਲ ਤੋਂ ਫੋਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਇਕੱਲਾ ਉਥਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਭ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਬੈਟਰੀ 4 - 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ ਤੇ ਐਨੀ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਫੋਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੋਬਾਇਲ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਬੈਟਰੀ ਬਹੁਤ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਬੈਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਲੱਗਭਗ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਤਕਰੀਬਨ ਵੰਨ ਪੀਸ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਧੀਮਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਹੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 2018 ਵਿੱਚ ਇਟਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਹੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਟਲੀ ਨੇ ਐਪਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਯੂਰੋ (ਤਕਰੀਬਨ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਅਤੇ ਸੈਮਸੰਗ 'ਤੇ 50 ਲੱਖ ਯੂਰੋ (ਤਕਰੀਬਨ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 2020 ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਐਪਲ 'ਤੇ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਯੂਰੋ (ਤਕਰੀਬਨ ਢਾਈ ਅਰਬ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਤੇ 2024 ਦੌਰਾਨ ਐਪਲ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕਾਰਨ 50 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ (ਤਕਰੀਬਨ 40 ਅਰਬ ਰੁਪਏ) ਦੇਣੇ ਪਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰੀਬ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਲਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਢੰਗ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਬਲਬ ਬਣਾਉਂਦੇ

ਸਨ ਜੋ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਲਬ ਬਣਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੱਲਦੇ। ਹੁਣ ਫਰਿੱਜ, ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਆਦਾਤਰ 6 - 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਫਰਿੱਜ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਚੱਲਦੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਜਨਮ (1965) ਵੇਲੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਉਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਛੱਤ ਵਾਲਾ ਪੱਖਾਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਠੀਕ ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨ ਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਨੱਥ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 2021 ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਰਾਈਟ ਟੂ ਰਿਪੇਅਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਨਾ ਅਸਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਨਟ ਬੋਲਟ ਅਤੇ ਕਿੱਲ ਕਾਂਟੇ ਆਦਿ ਵਰਤੇ ਜਾਣ, ਉਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਗਾਹਕ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਖੁਦ ਕਰੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੈਕੈਨਿਕ ਤੋਂ ਕਰਵਾਏ, ਵਾਰੰਟੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਐਪਲ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਚਾਰਜਰ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੈਮਸੰਗ ਆਦਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਬਹੁਤ ਜਾਗਰੂਕ ਹਨ, ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਜਿਹੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਕੇਸ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ।

ਨਸ਼ਾ, ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਦਿਸਾਹੀਣ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬੀਆ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੁੜਾਵ ਕੌਮ ਵਜੋਂ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ। ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਰਹੱਦ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਬਿਨਾ ਹੱਕ ਸੱਚ ਲਈ ਖੜਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਜਰਬਾ ਤਕਸੀਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ ਵੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸਾ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਹੈ। ਘਟਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਤੇ ਵਧਦਾ ਮਾਲੀ ਮੰਦਵਾੜਾ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਕੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਤੇ ਜੁੱਲੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਮੁਸਕਿਲਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਨਮੋਸੀ ਨੇ ਦੇਸ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ, ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਮਾਜੀ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਮੀਰ ਸੂਬਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਨਾਜ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵੀ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆ ਤੋਂ ਜਮੀਨ ਦੀ ਵੇਚ-ਵੱਟਤ ਜ਼ਰੂਰ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜਮੀਨ ਉਪਰ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਜੰਗਲ ਉਸਰੇ। ਸਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨੀ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਹੀ ਉਲਝ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਨ ਅੱਜ ਨਸ਼ੇ, ਅਯਾਸੀ ਤੇ ਵਿਦੇਸੀ ਉਡਾਰੀਆ ਸਦਕੇ ਔਲਾਦਾਂ ਵਜੋਂ ਕੱਖੇ ਹੋਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 1.75 ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹਜ਼ਾਰਾ ਟੱਬਰ ਪਰਵਾਸੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿਦੇਸੀ ਪਾੜੇ ਲਈ 22 ਤੋਂ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਮਾਇਆ ਵੀ ਬਿਗਾਨੇ ਮੁਲਕ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਵਰੇ ਜਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਜਾ ਕਰਜੇ ਚੁੱਕ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ 3500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਾਈਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੋਪਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਕਨੈਡਾ ਦੀ 2 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 2, ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ 1.2, ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ 0.65 ਮਿਲੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ। ਵਿਡੇਵਨਾ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਨੁਮਾ ਕੋਠੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਖੇਤੀ-ਕਾਮੇ (ਸ਼ੀਰੀ) ਜਾਂ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦਾ ਬਸੇਰਾ ਹੈ।

ਇਹ ਲੰਮੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਖੋਵਜਾਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਪਰ ਲਾਡਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਲਾ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਸਰੋਆਮ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ

ਕੋਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਬਿੱਲੀ ਗਲ ਟੱਲੀ ਕੋਣ ਬੰਨੇ। ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਸ ਰਾਜਸੀ ਘਿਉ ਖਿਚਤੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਠਾਠ ਨਾਲ ਉਚੀਆਂ ਸੱਲ੍ਹਾ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਇਕਾ ਨੇ ਵੀ ਨਸ਼ਾ, ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਪੈਸੇ ਖਾਤਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਬੰਬੀਹਾ ਉਲਟੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ੁੱਧਿਕਤ ਰਾਸਟਰ ਦੀ ਡਰੱਗ ਅਤੇ ਕਰਾਈਮ ("©43) ਬਰਾਂਚ ਨੇ ਵਿਆਨਾ ਨ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰੀ ਰਿਪੋਟ ਨਸਰ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ 35 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਨਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਬੀਮਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਤ ਵਿਆਕਤੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਫਿਨ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਵਜੋਂ 53 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਖਾਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ 11 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 1.4 ਮਿਲੀਅਨ ਅਨ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਅਤੇ 5.6 ਮਿਲੀਅਨ ਹੀਪੇਟਾਈਟਸ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ (ਨਸ਼ੇ) ਤਿਲਸਿਮੀ ਸਮਾਜ ਵੀ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਦੇਸੀ ਨਸ਼ੇ ਤਿਆਗ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਸੰਬੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ 8.59 ਲੱਖ ਤੁਰੰਤ ਨਸ਼ੇ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਤੇ ਸਿਰਫ 1.8 ਲੱਖ ਲੋਕੀ ਅਫੀਮ, ਪੋਸਤ ਤੇ

ਭੰਗ ਨਸ਼ੇ ਲਈ ਲੈਂਦੇ। ਪਰ 2.71 ਕਰੋੜ ਸੰਬੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਵਰਗੇ ਮਹਿੰਗੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਵੀ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ 36 ਮਿਲੀਅਨ ਲੀਟਰ ਦਾਰੂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾ 4.1 ਬਿਲੀਅਨ ਰੁਪਾਈਆਂ ਕਮਾਉਂਦੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸਰਾਬ ਨਾਲ ਲੀਵਰ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ 62 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਨਸ਼ਾ ਮੰਡੀ 503 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਹੈਰੋਇਨ ਅਫਗਾਨਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ 1.5 ਤੋਂ 2 ਲੱਖ

ਰੁਪਾਏ ਥੋਕ ਰੇਟ ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ 20 ਤੋਂ 25 ਲੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਖ ਖਪਤਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਤੀ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਖਰਚਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਈਸ ਡਰੱਗ, ਹੈਰੋਇਨ

ਜਾਂ ਚਿੱਟਾ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਮਿਲੀ ਗਰਾਮਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਸੋਸਲ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਰਵੇ 59 ਫੀਸਦੀ ਚਿੱਟਾ ਅਤੇ ਅਫੀਮ ਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋਰ 33 ਫੀਸਦੀ ਨਸ਼ੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 66.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 7500 ਕਰੋੜ ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ 6500 ਕਰੋੜ ਚਿੱਟਾ ਅਤੇ ਸੰਬੈਟਿਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੈ

। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 2007 ਤੋਂ 2019 ਤੱਕ 45000 ਕਰੋੜ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਰਾਬ ਪੀ ਗਏ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜਾਨਾ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਟੇਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਗਰੋਹਾਂ ਦੀ ਪਨਾਹ ਹੈ। ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਸ਼ੇ ਵੇਚਦੇ, ਲੁੱਟਾ ਖੋਹਾ ਜਾ ਸੁਪਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਡੋਜ ਲਈ ਇਹਨਾ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਫਿਲਮੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾ ਵਾਗ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 32.45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ। ਜੋ ਚੰਗੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਪੜ-ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਤਰਸ ਗਏ। ਟੈਂਕੀਆਂ ਉਪਰ ਚੜਨ ਤੇ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕਰਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਖੇਤ ਮਜਦੂਰੀ ਜਾਂ ਰੇੜੀਆਂ ਲਗਾ ਟੱਬਰ ਪਾਲਣ ਲੱਗੇ। ਸੈਂਟਰ ਫੋਰ ਮਿਨੀਟਰਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਇਕਾਨਮੀ ਵਲੋਂ ਜੂਨ 2020 ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਰ 33.6 ਐਲਾਨੀ ਗਈ। ਘਰ-ਘਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਢਾਈਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਿਹ ਗਈਆਂ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੇਹਤਰੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ? ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਉਂਜ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪੱਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਜਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰ ਗਏ। ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਪਾਸ ਅਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਵਰਗੇ ਕਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਖਲੋਏ। ਕੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼, ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਸੈਂ ਗਏ ਹਾਂ। ਨਵਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਆਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹ ਇਕ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਮਹੋਲ ਵਿੱਚ ਸਕੂਨਮਈ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਵਸਰ ਕਰਨ। ਆਉ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਲਈ ਹਲੂਣੀਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਤੇ ਚਾਨਣਮਈ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸਾਲ ਕਰੀਏ।

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋਰ ਪੀਤ
ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੱਚ
ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
(ਪੰਜਾਬ) ਮੋ 78374-90309

ਅਖੌਤੀ ਵਿਕਾਸ: ਪਹਿਲਾਂ 'ਮਾਂ' ਮਾਰੀ, ਹੁਣ ਪੀੜੀਆਂ ਮਾਰਨ ਟੁਰੇ !

ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਉਸ ਦੇ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ ਹਾਂ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀਨਾ ਵਿੰਨ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਧਰਤੀ ਹੇਠੋਂ ਰੇਤਾ ਕੱਢ ਕੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀਨਾ ਸਾੜ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਹਿਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਹਿਰੀਲਾ ਜਲ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕੋਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਛਿੜਕ ਕੇ, ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ, ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਛਿੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿੱਲਾਂ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਸਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ। ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹਨਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਧਰਤੀ ਦਾ ਸੀਨਾ ਸਾੜ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਰਤੀ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਖਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਧਰਤ, ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ।

ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਕਬਾ ਘਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਧਰਤੀ ਜਹਿਰੀਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਖੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਧਰਤੀ ਮਰਨ ਕੱਢੇ ਹੈ। ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਹਿਰੀਲੇ ਪਾਣੀ ਨੇ, ਜਿੱਥੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਲੇ ਲਗਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਮਰ ਕੋਈ 90-

100 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਔਸਤਨ ਉਮਰ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ 45-50 ਤੋਂ 60 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਣ ਪਾਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਰਿਸਰਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਗੰਧਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨਾਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁੱਢਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੁੱਢਾ ਨਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਰਿਆ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾ ਲਓ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ ਇਹ ਨੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਦਾ ਜਹਿਰੀਲਾ ਹੋਣਾ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਭ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਜਾਪ ਰਿਹੇ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਚੀਨੀ, ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਾਇੰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਖ਼ੁਲਾਸੇ ਹੋਏ ਨੇ, ਉਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 16% ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਗੰਦਲੀ ਜਹਿਰੀਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਰੀਬ 140 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 140 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਵਾਇਰਸਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਲੋਬਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਜਹਿਰੀਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖ਼ੁਲਾਸੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 24.2 ਕਰੋੜ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਚੀਨ, ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਮਿੱਟੀ ਪੱਧਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਉਹ ਤੱਤ ਹਨ, ਜੋ

ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਪਰਮਾਣੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਮ ਧਾਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਮਨੁੱਖ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਤਾਂ

ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸੋਕ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਸਲ ਬਿਲਕੁਲ ਜਹਿਰੀਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰੀ ਧਾਤੂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 8 ਲੱਖ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (19) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਲਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਸੱਤ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਆਰਸੈਨਿਕ, ਕੈਡਮੀਅਮ, ਕੋਬਾਲਟ, ਕ੍ਰੋਮੀਅਮ, ਤਾਂਬਾ, ਨਿੱਕਲ ਅਤੇ

ਸੀਸੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਟ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੈਸੇ, ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਪਰਤ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਝ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਨੂੰ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਸ ਗਤੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਦਾ (ਧਰਤੀ) ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਪੰਜ ਸੈਕਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟਬਾਲ ਪਿੱਚ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਖੋਖਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਚੰਬੜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਨੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸਭ ਗੰਦ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਪਰ ਲੱਗ ਇੱਛਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰ ਵੀ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਖਾਵਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਅੱਜ ਕੱਲ ਸਿਆਣਾ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਚੁਣੇਂਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਨੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਕੱਲ ਸੁਣ ਕੋਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੱਜ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਾਪ ਰਿਹੇ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨੂੰ ਰਗੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖ਼ੈਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦਾ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਐਸਾ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਸੇਗਾ। ਹੁਣ ਸੋਚਣਾ ਵਿਚਾਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰ ਕੀ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਅੱਜ ਕੱਲ ਹਰ ਪਾਸੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਤੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ (RO) ਫਿਲਟਰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੱਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੰਕਟਾਂ ਅਤੇ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਾਂਗ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ। ਇਹ ਲੇਖ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ

- ਮਿਲਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਾਇਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ, ਵਾਇਰਸ, ਲੂਣ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਮਿਲਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੱਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਖਰਾਬ ਹੈ ਜਾਂ ਲੂਣ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਸੁਧਰੇ ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਗੰਧ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਸਿਸਟਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਸੁਗੰਧ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਲੋਰਾਈਨ ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੁਆਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਸਥਿਰਤਾ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਉੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਖਪਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਿਸਟਮ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਥਿਰ ਵਿਕਲਪ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

4. ਵਿਭਿੰਨਤਾ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਛਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਫਿਲਟਰ ਤੱਕ। ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

5. ਸਿਹਤ ਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਠੋਰ ਸਿਹਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ

1. ਉੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲਾਗਤ: ਇੱਕ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਲਾਗਤ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਛੋਟੇ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ।

2. ਊਰਜਾ ਖਪਤ: ਹਾਲਾਂਕਿ ਊਰਜਾ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ? ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਊਰਜਾ ਖਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਲਾਗਤ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

3. ਵੈਸਟ ਜਨਰੇਸ਼ਨ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਹਨਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਢੰਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ

ਬਚਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਚਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਧੂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਜਟਿਲਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

4. ਖਣਿਜ ਹਟਾਉਣਾ: ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਖਣਿਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਖਣਿਜ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਉਪਭੋਗਤਾ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਖਣਿਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। 5. ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ: ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਸਿਸਟਮਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਗਰੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਟਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰੇਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਲਾਗਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਫਿਲਟਰਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਥਾਨਕ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ। ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਦੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਚੱਜਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸੰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਚਾਹੇ ਰਿਵਰਸ ਓਸਮੋਸਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਫ਼, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਉਪਯੋਗ ਹੋਵੇ।

ਕੀ ਅੱਰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?

ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖੀਏ ਜਿਤ ਜੰਮੇ ਰਾਜਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਹੋਣ।

ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛਾ ਪੂਰਤੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਵੱਲ ਝਾਂਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ 39% ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ (51%) ਇਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ (25%) ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (30%) ਅਦਾਇਗੀ

ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ, ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਨੁਪਾਤ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅੰਕੜਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ। DBS ਬੈਂਕ ਅਤੇ CRISIL ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਹਾਨਗਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ 47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲੇ ਖੁਦ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਨਵਤਾ ਭਲਾਈ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨੀਜਨਕ ਅੱਸੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਗਭਗ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ

ਨਿਯੁਕਤਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਰ
ਖਰਾ ਸੱਰ
ਮਾਸਟਰ ਹਿੱਸ ਕਲੇਰ
9530570638

ਔਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਘਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਘਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਮਾਂ, ਪਤਨੀ, ਭੈਣ ਅਤੇ ਧੀ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਉਸਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਜ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ,

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸੰਦੂਰ ਕਰਨਲ ਸੋਢੀਆ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਵਿਸ਼ਮਿਕਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕੇ ਪੂਰੀ ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮਨੋਬੱਲ ਵਧਾ ਕੇ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ! ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ, ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਕਈ ਵਾਰ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਕਲਪ ਹਨ। ਲੰਗ, ਧਰਮ, ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਕਾਰ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਉਦੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਖੋਖਲੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਲਈ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਸਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਤਕਨੀਕੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕਹਾਣੀ : ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਚੀਤਾ

ਅੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜੀਵ - ਜੰਤੂ ਬੇਚੈਨ ਸਨ। ਛੱਪੜ, ਟੋਭੇ ਤੇ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸੁੱਕਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਬੁਲਾਈ। ਸਭ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰਨ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ - ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ - ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਚੀਤਾ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਪੰਛੀ ਤੇ ਜਾਨਵਰ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੌ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਉਸ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਚੀਤੇ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅੱਗ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇ। ਚੀਤਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਦੌੜ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ? ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਹਾਥੀ ਦੌੜਿਆ - ਦੌੜਿਆ ਨਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੁੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਪਰ ਅੱਗ ਫੈਲਦੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਾਥੀ ਆਪਣੀ ਸੁੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਕੇ ਲਿਆਇਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅੱਗ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁੱਕੇ ਕਿੱਕਰ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਰੁੱਖ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੀਤਾ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੌ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਵੱਧਦੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਚੀਤਾ ਜ਼ੋਰ - ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਥੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਚੀਤਾ ਅੱਗ ਨਾਲ ? ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਖੀਰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਾਲ ? ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਥੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ? ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ
9478561356

ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਿੱਟਾ, ਗਾਂਜਾ, ਸ਼ਰਾਬ, ਭੁੱਕੀ, ਅਫੀਮ, ਸਿਗਰਟ, ਜਰਦਾ, ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਨਸ਼ੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਤੰਬਾਕੂ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ 1 ਮਈ 2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ

ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਵੇਚਣ ਉੱਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜਿਥੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਆਉਣ ਜਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਹਸਪਤਾਲ, ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੇਂਦਰ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਜਨਤਕ ਪਰਿਵਹਨ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਸਟੇਡੀਅਮ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਸ ਸਟਾਪ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ 'ਸਿਗਰਟ, ਤੰਬਾਕੂ, ਪੀਣਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ' ਦੇ ਬੋਰਡ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਨੇ ਤੰਬਾਕੂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਰਤਾਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ / ਔਰਤਾਂ ਗਰੀਬ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖੋਖੇ ਲਾ ਕੇ ਜਾਂ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਸਟਾਲ ਲਾ ਕੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੜਕੀਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਗੁੱਟਖੇ ਦੇ ਪੈਕਟ ਵੇਚਦੇ ਆਮ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਆਮ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਿੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਨਬਾਲਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹਣ ਦਾ ਹੀਆ ਨਾ ਕਰਨ ਉੱਥੇ ਵੀ ਨਬਾਲਗ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ

ਨਿਯੁਕਤਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਰ
ਖਰਾ ਸੱਰ
ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਮੋ .
9463553962

ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਾਵੀ ਵਿੱਕਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੀਣ ਉੱਪਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਗਰਟ ਐਂਡ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਐਕਟ 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਸਿਗਰਟ ਨੋਸ਼ੀ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 5 ਅਨੁਸਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਗਿਆਪਨ ਉੱਪਰ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਅਕਾਰ ਦਾ ਬੋਰਡ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ 'ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੈਂਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ'। ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 1000 ਤੋਂ 5000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ

ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 (ਖ) ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ 100 ਗਜ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਤੇ 200 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਅੰਦਰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਵਰਗੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕ ਪੁੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਹ ਤੱਤ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਹੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਮੂੰਹ, ਜੀਭ, ਗਲੇ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾੜੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਹੜ ਰੂਪੀ ਤੰਬਾਕੂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਕੱਚੀ ਕਲੀ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਧਰ ਨੂੰ ਮਰਜੀ ਮੌੜ ਲਵੇ। ਬੱਚੇ ਉੱਪਰ ਸਕੂਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਨਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਮਾਰੂ ਲਤ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2007-08 ਦੌਰਾਨ ਗਿਆਰਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ। ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ, ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਘਟਾਉਣਾ, ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ, ਵਪਾਰ, ਸ਼ਪਾਲਾਈ, ਉਤਪਾਦਨ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨਾ, ਡਬਲਯੂ ਐਚ, ਐਚ, ਦੁਆਰਾ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਈ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਤੰਬਾਕੂ ਇੰਡਸਟਰੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਾਣ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਉੱਪਰ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ / ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਉੱਪਰ ਰੋਕ ਲਾਉਣੀ ਸੌਖੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਚੰਦੇ ਮਿਲਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਦਾ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 2011' ਅਨੁਸਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਢਾਬਿਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਮਨਿਆਈਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰੀਗਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਗਰਟ, ਗੁੱਟਖਾ, ਜ਼ਰਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖੁੱਕਦੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰਦਾ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਖੁੱਕ ਨਾਲ ਮਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹੱਥ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣਾ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਕ 'ਚ ਕਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ 31 ਮਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ 'ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਤੰਬਾਕੂ ਮੁਕਤ ਦਿਵਸ' ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਇਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ ਰਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵੀਂ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਕੋਈ ਢਾਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਢੰਡਿਆਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸਦੀਆਂ ਬੀਤਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੁੱਝ ਕੁ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਹਨ। ਖਾਣ-ਪੀਣ? ਐਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਅੱਜ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐਨੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਿੰਬੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਬਲੱਡ-ਪਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ, ਹਾਰਟ-ਅਟੈਕ, ਤੇਜ਼ਾਬ ਬਣਨਾ, ਪਲੇਟਲੈਟ ਘਟਣਾ, ਡੈਂਗੂ, ਕਾਲਾ? ਪੀਲਾ? ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਬਸ ਐਂਦਾ ਹੀ ਦਵਾਈ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਬੰਦਾ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਕਦੀ ਬੁਖਾਰ ਨਾ ਉਤਰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਝਾਰਾ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਧ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਡੰਗ ਪਾਣੀ ਝਾਰੇ ਦਾ ਹੱਥੋਲਾ? (ਫਾਂਡਾ) ਪਵਾ ਲੈਣਾ, ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਯਕੀਨ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਣੀ ਝਾਰਾ (ਟਾਈਫਾਇਡ) ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਰੀਰਕ ਆਰਾਮ ਨਾਲ? ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਤਾ ਹੱਥੋਲਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਬੌਲੇ ਬੌਲੇ ਫਾਂਡੇ ਵਾਲੇ? ਕਿਸੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧ ਬਾਬਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਆਪੇ ਬਣੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਿਆਣੇ (ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਾ ਸ਼ਬਦ ਧਾਗੇ-ਤਵੀਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਓਪਰੀਆਂ ਸ਼ੇਅਾਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ) ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ? ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜਾਲ? ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਿਆਨ ਵਸ ਲੋਕ ਇਹ ਹੀ ਸਮਝ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਈ ਮਾਤ

ਹੱਲ ਇਸੇ ਕੋਲ? ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਦੀ ਗੱਲ? ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੋਂ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਚਣ ਕਿਰਿਆ ਗੜਬੜਾ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਵਧੇਰੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਦਵਾ ਦਾਰੂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਉਵੇਂ ਦੀ ਉਵੇਂ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਤੋਂ ਅਰਾਮ ਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰ ਲੋਕ ਲੱਗੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ। ਐਂ ਕਰੋ ਫਲਾਣੀ ਜਗਾ? ਇੱਕ ਸਿਆਣਾ ਐ ਓਪਰੀਆਂ ਸ਼ੇਅਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖੋ। ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਗੱਲ? ਮਨ ਲੱਗੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਨਾਂਹ ਨਾਂਹ ਕਰਦਿਆਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ? ਘਰਦਿਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੱਸੇ ਗਏ ਥਾਂ ਟਿਕਾਣੇ 'ਤੇ ਕਰਿਆ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂ ਖਾਧਾ-ਖਵਾਇਆ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ? ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁੱਝ ਖਵਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਵਾਲੇ? ਦਿਨ ਆਹ-ਆਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਪੰਜ ਬੋਰਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਸੱਤ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਤੇ ਨਾਲ? 1100 ਸੌ ਰੁਪਇਆ ਲੈ ਕੇ ਆ ਜਾਇਓ। ਕਹਿੰਦਾ ਅਸੀਂ ਦੱਸੇ ਦਿਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਡੇਰੇ 'ਚ ਸਾਧ ਬਾਬਾ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪੂਣੇ ਦੇ ਕੋਲ? ਬੈਠਾ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਛੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਖਾਧਾ-ਖਵਾਇਆ ਕੱਢਣ

ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਧ ਉੱਠ ਕੇ ਨਾਲ? ਬਾਹਰ ਪੀਰ ਦੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸਮਾਧ ਵਾਲੇ? ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਚੌਕੀ ਵਾਲੇ? ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਲਉ ਜੀ ਸਾਧ ਲੱਗ ਪਿਆ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਨ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਾਲੇ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਲਿਆਏ ਹੁਣ ਲੱਗ ਪਏ ਡਰਨ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਮੁਖਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਰ
ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ
(ਸੰਗਰੂਰ)
86995 35708

ਵੀ ਪਤਾ ਨੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰੂਗਾ। ਸਾਧ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ? ਆਏ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਕੱਪ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣੇ ਇਸ ਦੇ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਫਟਾਫਟ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾਉਣਾ ਹੈ। ਲਉ ਉਹ ਵੀ ਚੁਕੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਮੋਰ ਪੰਖੀ ਹੱਥੋਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਝਾੜੂ ਜਿਹੇ ਨਾਲ? ਲੱਗੀ ਸੁਆਹ ਨਾਲ? ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਈ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਧ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਜਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ? ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਨਾਂ ਚੀਰਫਾੜ ਤੋਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਖਵਾਈ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਕੱਢ ਬਾਹਰ ਮਾਰੀ। ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਹੱਡੀਆਂ ਨੁਮਾ ਚੂਰਾ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ

ਕਾਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸਾਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, +ਦੇਖੋ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਣ ਨੇ ਬੋਡੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ? ਕੀ ਕੀਤੇ ਇਹ ਖਵਾਇਆ ਸੀ। +ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁੱਝ ਸਕੂਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਇਹ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦਰਦ, ਬਿਨਾਂ ਚੀਰ ਫਾੜ ਦੇ ਇਵੇਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਬਾਹਰ ਕਿਵੇਂ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਬੋਲ ਤਾਂ ਨਾ ਸਕਿਆ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਾਧ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ 'ਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਦੇ ਕੱਪ ਨੂੰ ਮਰਕਰੀ ਕਲੋਰਾਈਡ ਕੈਮੀਕਲ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਨਾਲ? ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਅਮਲਗਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਆਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੱਪ ਤੋਂ ਪਾਪੜੀਆਂ ਬਣ ਕੇ ਲਹਿਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਬਣਾ ਕੇ ਓਪਰੀਆਂ ਸ਼ੇਅਾਂ ਦਾ ਸਾਇਆ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਕਲੇ ਜਿਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਹਲੜ ਸਾਧ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਮਰਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਠੀਕ ਹੋਇਆ? ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਗਰੂਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ, ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵੈਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅੰਕਲ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਹੁਣ ਫੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਬਜ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ? ਭੇਜਿਆ ਉਸ ਨੇ

ਨਬਜ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿਹਾ, +ਮਿਹਦੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਗਰਮਾਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਨੁਸਖਾ ਦੱਸਿਆ ਮੇਰਾ ਮਰਜ਼ ਅੱਠ-ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਵਸ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਓਪਰੀਆਂ ਸ਼ੇਅਾਂ ਦਾ ਸਾਇਆ ਮੰਨ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਨਲੋਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕ ਨਾਲ? ਸੋਚਣ ਦੀ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮੁਰਖ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਲੁੱਟ ਨਾ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਰਿਆ ਕਰਾਇਆ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾਲ? ਆਦਮੀ ਕੋਲ? ਐਡੀ ਕਿਹੜੀ ਅਵਿਸ਼ ਤਾਕਤ ਹੈ ਜੋ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇ। ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਦਮੀ ਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਹਿਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਦਮੀ ਅੰਦਰੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਹਿਮ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਨਾਲ? ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਢੰਗੀਆਂ ਦੇ ਪਾਜ਼ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ? ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ? ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀ ਸੋਚ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਨ ਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਚੋਕਸ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਧਨ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿਰਫ ਸੌ ਰੁਪਿਆ/ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਡ ਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦਾ ਡੱਬਾ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਆ ਕੇ ਦੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਡ ਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦਾ ਡੱਬਾ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਹ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਬਲਿਊ ਮੂਨ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਅਨਾਊਸਮੈਂਟ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, + ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਆ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਇਹ ਅਨਾਊਸਮੈਂਟ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜਾ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ ਤਿੰਨ, ਚਾਰ ਮਾਸਟਰ ਵੀ ਬੈਠੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਗਨ ਦਾ ਲਿਫਾਫਾ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਟੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਵਧਾਈਆਂ।

ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਹਾਲੇ ਇਹ ਲਿਫਾਫਾ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਲਵਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਵਰਤਾਓ ਤੇ ਕੁਝ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮਨ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲੈਣ ਪਿੱਛੋਂ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਆਏ ਬਰਾਤੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਸਟਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ।

ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਗਨ ਲੈ ਲਓ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ। ਉਹ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਲਿਫਾਫਾ ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਗਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਹਰ ਇਕ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸੌ ਰੁਪਿਆ ਲਿਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਆ, ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਟੀਚਰ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਬੇਟੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਟ (ਹੋਲੀਆ) ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਕਰਾਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੜ ਆਸਟ (ਹੋਲੀਆ) ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੌ ਰੁਪਿਆ ਸ਼ਗਨ ਦਾ ਦੇ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੂਟੇ ਦੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੋਟ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਵਾਂਗ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਬਚ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੇ ਲੜਾਈ, ਝਗੜੇ ਤੇ ਕਲੇਸ਼ ਜਿਹੜੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵੀ ਘੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ ਰੱਕੜਾਂ ਵਾਹਾ-144526

ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

ਫੋਨ 9915803554

ਮੈਂ ਇੱਕ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਸੀਹਾ ਵੇਖਿਆ

ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜਿਆਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁਹਾਨਾ ਜਿਆਦਾ ਵੱਡਿਆਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ ਹਕੀਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਾਂਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਆਮ ਹੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਇਲਾਇਚੀ ਸੌਂਫ ਅਜਵੈਨ ਖਸ ਖਸ ਦਾਲਚੀਨੀ ਮਲੱਠੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦੇਸੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਦਸ਼ਾਂਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣੀ ਜਾਂ ਉਲਾਂ ਵੱਜਣੀਆਂ ਜਾਂ ਪੇਟ ਚ ਦਰਦ ਉਛਾਲੀ ਆਉਣੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੈਸੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਸ਼ਾਂਦਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਮੋਟਾ ਖੇਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਈ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਕਿ ਪਸੀਨਾ ਲਓ ਮਤਲਬ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੁੜਕਾ ਦਵਾਓ ਤੇ ਸਰੀਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਊਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸੀ ਹਕੀਮ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਨਬਜ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਅੱਧ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੁੜੀਆਂ ਦੇ ਦੇਣੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁੜੀਆਂ ਬੰਨ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਦਹੀਂ ਨਾ ਲੈਣੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਢਨੀ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਲੈ ਲਓ ਜਾਂ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਓ। ਇਉਂ ਦਵਾਈ ਦੇਣੀ ਅੱਧ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬੀਬੀ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਬੜੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸੀ ਅੱਧ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖੁਦ ਵੀ ਬੀਤਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਿਕੇ ਨਿਆਣੇ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜਾਓ ਮਿੱਟੀ ਚ ਲੇਟੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੜ ਕੇ ਬੁਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਵੀ ਰਹੇ ਆ ਅੱਧ ਅਸਲੀਅਤ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਘਿਓ ਲਵੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸੀ ਜੇ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸੀ ਤੇ ਦੇਸੀ ਹਕੀਮ ਦੇ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਤੇ ਆਰਾਮ ਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਇਵਸ ਦੇ ਵਿੱਚ

ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਆਪਾਂ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਹੇ ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅੱਧ ਅੱਜ ਕੱਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੱਛਰ ਵੀ ਲੜ ਜੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਤੇ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਧੜਕ ਹੋ ਜੇ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਟੈਸਟਾਂ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਲੱਗਦੇ ਆ ਅੱਧ ਦਵਾਈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ। ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਣਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਉੱਝ ਤਾਂ ਲੁਕਮਾਨ ਵਰਗੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਕੀਮ ਇਥੇ ਹੋ ਗੁਜਰੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਪੂਜਦੀ ਹੈ। ਓਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿਉਂਦੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ ਮੇਰੀ ਗੋਲੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ। ਜੋ ਚੀਜ਼ ਆਪਾਂ ਵੇਖੀ ਨੀ ਜਾਂ ਆਪਾਂ ਪਰਖੀ ਨਹੀਂ ਉਹਦੀ ਬਾਬਤ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਵੈਸੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੱਚੀਆਂ ਹੋਣ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੱਦਾਹੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਕੋਰੇਵਾਲਾ ਹੈ ਉੱਥੇ

ਇੱਕ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਤਾਲਬ ਨਾਂ ਦਾ ਵੈਦ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹਦੇ ਕੋਲੇ ਬੜਾ ਰਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੱਧ ਆਰਾਮ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਡੇ ਅੱਡੀ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵੈਦ ਹਕੀਮਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਪੂੜਕੋਟ ਨੇੜੇ ਮੱਲਣ ਦੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਤਾਰਾ ਦਾਸ ਤੇ ਸਰਜੂ ਦਾਸ ਦੇ ਦੇਸੀ ਵੈਦ ਸਨ ਜੋ ਉੱਠ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਟੀਬੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੀ ਪੂੜਕੋਟ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਡੇਢ ਸੌ ਮਰੀਜ਼ ਟੀਬੀ ਵਾਲਾ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਤੁੱਛ ਜਿਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਖੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਇੰਦਰਮੁਨੀ ਜੀ ਸਾਡੇ ਪੂੜਕੋਟ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਵਧੀਆ ਦੇਸੀ ਹਕੀਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸੀ ਹਕੀਮ ਹੁੰਦੇ

ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਲੰਗੋਆਣਾ ਵਿਖੇ ਵੀ ਦੇਸੀ ਵੈਦ ਕੰਸ ਰਾਮ ਜੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਦਾਸ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਸਨ ਓਹ ਜਿਥੇ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨਾਲ ਹਰ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਹਰ ਸਨ ਓਥੇ ਸੱਪ ਦੇ ਕੱਟੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਓਹ ਸ਼ਰਤੀਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ ਓਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨਾਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੱਪ ਦੇ ਕੱਟੇ ਦਾ ਅੱਧ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗਿਆਣਾ ਜਿਉਂਦਾ ਤਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਫਾਇਦਾ ਖੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਪਿੰਡ ਲੰਗਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਘਾ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇਸੀ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ ਦੋਸਤੋ

ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਦੇਸੀ ਡਾਕਟਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਸੀਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਧੂਬ ਆਰਾਮ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਖਰਾਕਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਦਵਾਈ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਟ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਆਰਾਮ ਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇ ਇਹਦੇ ਇਵਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅੱਜ ਹੋ ਰਿਹਾ

ਉਹ ਵੀ ਆਪਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਗੁਝੀ ਨਹੀਂ ਕੋਈ। ਆਪਾਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟੈਸਟ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਵਾਈ ਲੈਣੀ ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਦੇ ਆਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੁਨਾਫਾ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇੜੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਾਸ਼ ਉਹ ਸਮੇਂ ਅੱਜ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ ਤੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਕਰਨ ਅੱਧ ਦੇਸੀ ਇਲਾਜ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਦੇਸੀ ਜੜੀ ਬੂਟੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੇ ਸਬਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਰ ਇਹ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਵਲਵਲੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਰੱਖੇ ਅੱਧ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਹੋਵੇ ਇਹੋ ਹੀ ਕਾਮਨਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਮੁਖਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀਰ
ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੱਦਾਹੂਰ
ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
95691-49556

FREE ADMISSION
We welcome All

Bolla Market

VIMAL GOYAL AND DEEPAK BANSAL
(Presidents)
& IDP Team Cordially Invites Everyone to Join

79th INDIA'S INDEPENDENCE DAY PARADE

14TH INDIA DAY PARADE

SUNDAY, AUGUST 24, 2025 at 12:00 PM

**FORM: PATEL BROTHERS TO LIRR PARKING LOT OF 125 WEST JOHN ST.
HICKSVILLE, NY 11801**

GRAND SPONSORS

SPECIAL ATTRACTIONS:

Live DJ and Dance Performances, Cultural Programs, Dignitaries,
Mouth Watering Food and Shopping, Kids Fun and Activities, Henna & Tattoos,
Live Marching Bands, Garba, Dhol, Bhangra and Much More.

VIMAL GOYAL
IDP President

MEDIA PARTNERS

DEEPAK BANSAL
President IDPUSA

RAFFLE TICKETS AND EXCITING PRIZES

Print

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

